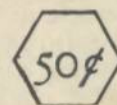

ЕКРАН

ІЛЮСТРОВАННИЙ
ЖУРНАЛ
ДЛЯ МОЛОДИ
І СТАРШИХ

РІК VIII, «ЕКРАН» Ч. 33-34,
КВІТЕНЬ-СЕРПЕНЬ 1967

UKRAINIAN
MAGAZINE
FOR YOUTH
AND ADULTS

ЕКРАН

VOL. VIII. No. 33-34
APRIL-AUGUST, 1967

СОВЕТСЬКА ЦЕНЗУРА НЕ МИНУЛА ШЕВЧЕНКА І ЛИСЕНКА THE FATHER OF UKRAINIAN CLASSICAL MUSIC

У 125-ту річницю з дня народження Миколи Лисенка, син композитора Остап, докоряє Державному видавництву "Мистецтво", що ще і до цієї пори не вся творчість композитора опублікована. У 20-томнику творчості Лисенка пропущено чомусь такі сольоспіви — шедеври: "Гетьмани, гетьмани", "Ой Дніпре, мій Дніпре", "Моліться братія, моліться", "Ой вигострю товариша", "За думою дума".

А у II-му томі (хори та ансамблі) немає хорів "Ой, милий Боже України", "Боже нашими устами", "Псалма Давидова", "Іван Підкова". І все це твори на тексти Т. Шевченка. Як видно, неопубліковано творів, у яких поет гльорифікує, або оплакує минуле України, чи знову ті твори, які побудовані на релігійній канві. Та цих творів не лише не опубліковано, їх знято також з репертуару концертів. Лиха доля советської цензури не минула і творчості Т. Шевченка і М. Лисенка.

На прикінці своїх докорів Остап Лисенко пише: "час завершити опублікування всієї творчої спадщини композитора і довести її до широкого слухача. Бо зараз на полицях наших крамниць України її дуже мало і придбати щось з творів Лисенка важко. Гадаємо, що з цього слід зробити певні висновки".

І ми гадаємо. Гадаємо не від сьогодні...

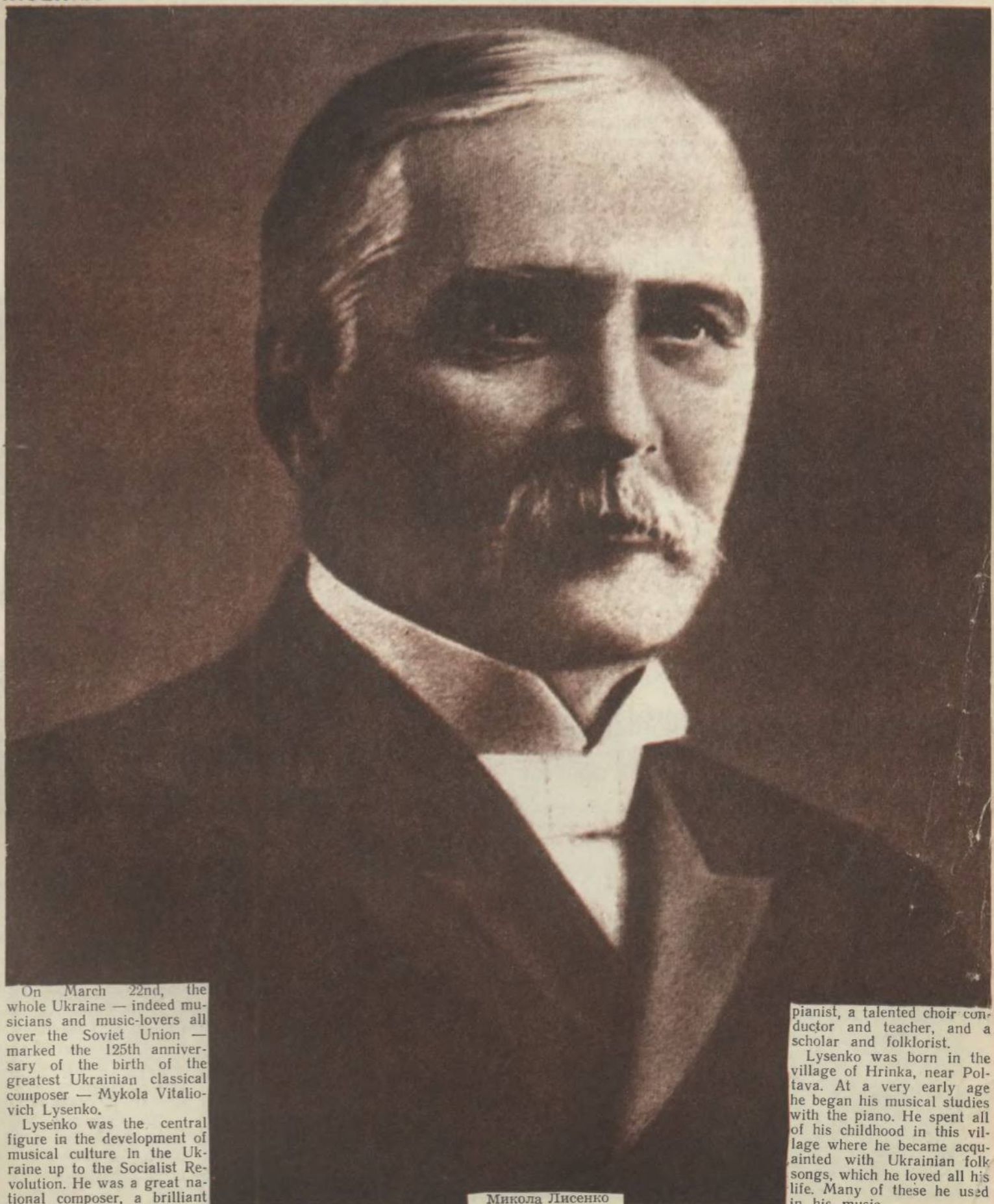
І... Люк

„З цілим світом братаймося,
Катам в руки не даймося”.

МИКОЛА ЛИСЕНКО

On March 22nd, the whole Ukraine — indeed musicians and music-lovers all over the Soviet Union — marked the 125th anniversary of the birth of the greatest Ukrainian classical composer — Mykola Vitaliovich Lysenko.

Lysenko was the central figure in the development of musical culture in the Ukraine up to the Socialist Revolution. He was a great national composer, a brilliant

Микола Лисенко

pianist, a talented choir conductor and teacher, and a scholar and folklorist.

Lysenko was born in the village of Hrinka, near Poltava. At a very early age he began his musical studies with the piano. He spent all of his childhood in this village where he became acquainted with Ukrainian folk songs, which he loved all his life. Many of these he used in his music.

КОРИФЕЮ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ

THE UKRAINIAN NATIONAL REVOLUTION

The fall of Russian Czarism was the signal for bursting enthusiasm throughout the whole of Ukraine; despite the systematic attempts of the Russian government to suppress Ukrainian ideals and aspirations, the dream of freedom and independence had survived. On March 17, 1917 the Ukrainian Central *Rada* was established in Kiev under the presidency of Prof. Michael Hrushevsky, Ukraine's foremost historian.

Within a period of 10 months the *Rada*, through a series of important acts, led Ukraine through the turbulent period, establishing first an autonomous state and then a full-fledged independent and sovereign state of the Ukrainian people.

Between March and October, 1917 the *Rada* had to deal with a weak and ineffective Russian Provisional Government under Alexander F. Kerensky who refused to accept or recognize the independence of Ukraine. The *Rada* issued in that period its two *Universals*, one on June 23, and the second on July 16, 1917, whereby it announced that Ukraine was to become an autonomous state, which was agreed to by the Kerensky government. It swiftly organized the Ukrainian national army, established Ukrainian schools, introduced Ukrainian judicial and administrative systems, prepared a Ukrainian Constituent Assembly, provided vast autonomy for the national minorities of Ukraine and won recognition by a number of foreign states.

On November 20, 1917, after the Bolshevik *coup* in Petrograd, the *Rada* issued the Third *Universal* whereby it proclaimed Ukraine to be the Ukrainian National Republic (UNR). While trying to secure recognition from the new Russian Soviet government, the Ukrainian Central *Rada* maintained its troops on the front against the armies of the Central Powers. Lenin and Trotsky, while paying lip-service to national self-determination, were sending Communist agitators into Ukraine in order to prepare a Communist takeover of the country. When these efforts did not bring the desired results, the Soviet government officially recognized the Ukrainian government. In a note, dated December 17, 1917, the *Sovnarkom* (Soviet of People's Commissars) stated:

"The Soviet of People's Commissars of the Russian Republic recognizes, without any limits or conditions, and in all respects, the national rights and independence of the Ukrainian Republic. . . ." (Cf. *Organ of the Provisional Government of Workers and Soldiers*, No. 26, December 20, 1917, Petrograd.)

At the same time the Russian Soviet government sent an ultimatum to the *Rada*, demanding, among other things, that the armed Communist bands be stationed in Ukraine. When the *Rada* rejected the ultimatum, Lenin and Trotsky launched armed aggression against Ukraine. For over 4

UKRAINIAN PROTESTS AGAINST RUSSIAN OPPRESSION
IN CONNECTION WITH KOSYGIN'S VISIT TO BRITAIN

National Hero Of Ukraine Symon Petlura

President Of The Ukrainian National Republic
Murdered By Moscow May 25, 1926-

„УКРАЇНА І РОСІЯ”

Заходами і коштами Українського Конгресового Комітету Америки появилась в англомовнім виданню книжка під заголовком „Україна і Росія”, в якій автор, д-р Матвій Стахів подає на підставі документів нарис політично - військових подій в Україні в початках Української Революції 1917-1918 років. Сторінок 216, ціна 4 дол.

Ми віримо що громадяни — українці, меценати ширення доброї книжки про Україну, подбають, щоби у 50 ліття Української Революції ця книжка знайшлась у кожній бібліотеці Вільного Світу.

Замовлення слати на адресу:
Український Конгресовий Комітет
of America
302 West 13th Street
New York, N. Y.; 10014

months the Ukrainian armies had to wage a defensive struggle against the Soviet Russian invaders who were thrown out of Ukraine in April, 1918.

Meanwhile, the *Rada* issued the Fourth *Universal* on January 22, 1918, by which the full independence and sovereignty of Ukraine were proclaimed. Subsequently, on February 9, 1918 Ukraine concluded a Peace Treaty with the Central Powers in Brest Litovsk, by which act it received full-pledged recognition from Germany, Austria-Hungary, Turkey and Bulgaria, which powers also provided military assistance to Ukraine against the Russian Bolsheviks. France and Great Britain also granted *de facto* recognition of Ukraine.

From April to November, 1918 Ukraine was under the monarchist government of *Hetman* Paul Skoropadsky, and in 1919 under the Directorate of the Ukrainian National Republic, headed by Simon Petlura.

On November 1, 1918 Western Ukraine, (formerly under Austria-Hungary), proclaimed its independence and was forced to wage a defensive war against the newly-born Poland which coveted this Ukrainian ethnic territory as its "own." On January 22, 1919 the Western Ukrainian National Republic, including the provinces of Carpatho-Ukraine and Bukovina, were united by the Act of Union with the Ukrainian National Republic into one, independent and sovereign state of the Ukrainian people. The united Ukrainian Republic had to wage a gallant war against the Red and White Russians (Denikin) in the East and the Poles in the West, alone and unaided. In 1920 a military alliance between Poland and Ukraine was formed by Pilsudski and Petlura, and the combined Polish-Ukrainian forces occupied Kiev for a brief period. Eventually the Soviet forces succeeded in reoccupying Ukraine in the summer of 1920.

In March, 1921 the Treaty of Riga between Communist Russia and Poland put an end to the Ukrainian National Republic.

The greater part of Ukraine, i.e. Eastern Ukraine, was made a Ukrainian Soviet Socialist Republic under a Ukrainian Communist government; Western Ukraine (Galicia and part of Volhynia) was ceded to Poland, and Bukovina and part of Bessarabia to Romania, and Carpatho-Ukraine to Czechoslovakia, of which they were part until the outbreak of World War II in 1939.

The Ukrainian National Revolution, which brought about the rebirth of the modern Ukrainian state, engendered and developed Ukrainian nationalism and the national consciousness of the Ukrainian people. Although the true Ukrainian state has been destroyed, the Ukrainian National Revolution lives on in the hearts and minds of the Ukrainian people.

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA, INC.

Ukrainian manifestation in Trafalgar Square on February 12th, 1967.

В. Щербицький

Alexei Kosygin,

В. ЩЕРБИЦЬКИЙ НЕ ГОВОРІТЬ ВІД НАРОДУ

В. Щербицький, голова Ради міністрів УССР, що виступив з обвинуваченням проти Ізраїлю нібито в імені українського народу, не є речником українського народу, каже телеграма голови ВО УН-Ради до генерального секретаря ОН У Тана.

Текст протестної телеграми такий: «Екссцеленціє, під час генеральної асамблеї ООН 22 червня прем'єр-міністр Української Радянської Соціалістичної Республіки Володимир Щербицький, виступаючи, нібито, в імені українського народу, оскаржив Ізраїль в агресії. Українська Національна Рада в екзилі заявляє, що п. Щербицький не є речником справжньої волі українського народу. Народ в Україні та українське громадянство у вільному світі висловлюють свої симпатії народові Ізраїля, який змагається за свою національну незалежність проти агресії».

Цю заяву підписав голова ВО УН-Ради А. Фіголь.

ЕКРАН - ЕКРАН

Ілюстрований журнал • Illustrated bi-Monthly
з українського життя • of the Ukrainian life
Життя • Українська Учтельська Громада • Чикаго
Видає В-во. „ЕКРАН“ - Відпов. ред. А. Антонович

Адреса: ADDRESS:
A. ANTONOVYCH
2102 W. CHICAGO AVE.
CHICAGO, ILLINOIS - U.S.A.
60622

Двомісячник
Ціна прим. 50 ¢
Річно \$3.00

PHONE AR-6-8899
SINGLE COPY
50 ¢

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ У ШИРОКОМУ СВІТІ

зложили

На пресовий фонд

зложили:

Д-р Іван Ярош	20.00
Ольга Кадина	5.30
д-р Іван Рудавський	20.00
д-р Орест Яхторович	7.00
проф. Юрій Сидорович	5.00
Михайло Петруняк	2.00
Мирослав Турянський	10.00
Василь Дзуль	3.00
Володимир Синенський	0.50

Учні Школи Українознавства, класа 4Б (опікунка п-ні А. Михайлович): Василь Стельмащук, Юрій Когут, Роман Головка, Юрій Цебак, Ігор Крайник, Антін Стефанюк, Оля Копчак, Ганнелоре Каламай, Люба Габлей, Оля Малейкий, Галина Олексин, Марія Митко — разом 6.00 дол.

Батьки з нагоди матури:

Д-р Віктор Сайкевич	30.00
Остап Мосяк	5.00
Оля Сорока	10.00
д-р Ріпечський	15.00
Володимир Огаренко	10.00

Усім жертводавцям складає Адміністрація щирю подяку.

ВІД РЕДАКЦІЇ:

Матеріали до цього числа використано з обох українських щоденників і всіх українських тижневиків Канади, Європи і Південної Америки крім власних матеріалів.

За великі спізнання і несвоєчасну появу нашого журналу, що їх спричиняють фінансові труднощі, просимо вибачення у наших Читачів, Передплатників, Спонзорів, Симпатиків і Приятелів.

Своєчасну появу ЕКРАНУ забезпечити може тільки і виключно масове поширення його в широких кругах читачів, передплатників, постійних і принагідних спонзорів, збільшення числа щедрих пожертв на пресовий фонд, платних оголошень і святочних побажань, оплачування поміщуваних фот та безпосередня продаж журналу читачам.

ЕКРАН є журналом соборним для старших і молоді, — тому повинен бути постійним гостем у хаті кожної свідомої людини. Він пройшов вже повний семилітній тернистий шлях свого існування, тому належить йому вже право громадянства серед української спільноти.

Без фінансової допомоги у вище поданій формі, буде важко усистематизувати видання ЕКРАНУ, а то і загалом вдержати його при житті на довшу мету.

Тому, Шановні Читачі, тепер слово за Вами!

ЧІКАГО ПЕРЕД ВЕЛИКОЮ ІМПРЕЗОЮ

На днях Правління Українського Літературного Фонду ім. І. Франка в Чикаго відбуло своє поважаче чергове засідання, всеціло присвячене справі роздачі своїх літературних нагород авторам найкращих українських літературних творів, що появилися друком у 1965-66 роках.

Із звіту проф. А. Антоновича, голови УЛФонду, довідуємося, що роздача тих нагород відбудеться 3 грудня ц. р. в Чикаго на з'їзді Франківській Академії, в якій виступлять не тільки місцеві українські найкращі мистецькі сили, а й чужонаціональні враз із своїми політичними представниками. До Президії Свята запрошено й низку неукраїнських письменників і науковців. Вислід Літературно Конкурсу заплановано проголосити в пресі 1. жовтня ц. р., якщо до того часу всі Члени Літературного Жюрі подадуть УЛФондові свої пропозиції.

На засіданні запропоновано теж, щоб головним українським промовцем був письменник Роман Купчинський, бард легендарної Червоної Калини й колишній голова Товариства Українських Письменників і Журналістів у Львові, а англомовним проф. С. Кірконел, бездоганний перекладач творів української літератури на англійську мову.

Атракцією Академії буде х о р „Сурма“ що під досвідченою рукою заслуженого шригента проф. І. Трухлого відспіває могутнього Франкового „Вічного Революціонера“

Котрі українські письменники на еміграції остержать цього року наго роду УЛФонду - покищо незідомо, але кружляє неперевірена погослка, що найвища пригада підсоветському поетові за його націоналістичну творчість. Чи так станеться — годі твердити. Це все залежить виключно від Членів Жюрі бо тільки вони компетентні в цій справі.

Подаючи ці ляконічні вістки з життя нашої громади, радіє серце, що на еміграції Чикаго піклується українською літературою, найсильнішою зброєю духа народу, і

Пам'ятник Іванові Франкові у Львові перед Державним Університетом його імені. (Автори проєкту пам'ятника — львівські скульптори В. Борисенко, Д. Кривавич, С. Мисько, В. Одрехівський, Я. Чайка і архітектор А. Шуляр).

складає пожертви на її вільне існування. Тішимося що в Чикаго є гурток живих Душ Шевченка, які до болю розуміють ту страшну істину, що якщо не стане серед нас життєрадісного друкованого українського слова - помре в наших українських тілах наша українська душа.

Княжа пожертва Достойного Пана Доктора Федя Ткачука в сумі 1000 доларів на УЛФонд хай буде для всіх блискучим зразком дійового патріотизму, а не балакунського пустомельства, не показуванням свого дешевого патріотизму там, де не вимагається жертви. Слова без діла це вода без млина.

А як Ви Дорогий національний друже і соціальний брате? Вам напевно приємно, що українське Чикаго улаштовує таку імпозантну імпрезу для добра української культури. А чим Ви до неї причинились? Чи належите до живих душ Великого Тараса, чи до мертвих Голя? Чи прийдете на Академію як запрошений гість на весілля без дарунку і в подертій сорочці та будете, оплескувати чужинців, що з нами склада тимуть поклін Великому Мойсеєві України?

Якщо Ви ще досі не зложили своєї пожертви на УЛФонд — зложіть її сьогодні в наших тутешніх українських банках. Їхню адресу Ви напевно знаєте. На добре діло ніколи не запізно.

І. Золотолипський

ЗНЕВАГА ПАМ'ЯТІ І. ФРАНКА

Святкування ювілею Івана Франка використано в УССР для пропаганди московського старшобратства. Іваном Франком прикривають русифікацію України та її колоніальне положення. З нього зробили пропагатора марксизму і любови до російської культури. Таку лінію політики Кремлю продемонстрував московський підлабузник Павло Тичина у своїй доповіді 14 жовтня м. р. у Києві „на урочистому засіданні Урядового ювілейного комітету з участю представників партійних, радянських і громадських організацій столиці республіки, присвяченому 110-річчю з дня народження великого Каменяря“ („Молодь України“ з 15 жовтня м. р.). Він говорив про І. Франка:

„Російська література і, зокрема, роман „Что делать?“ — це для нього була немов би та ланка в духовім розвитку, яка прямо диктувала йому ще й за вищу ухопитись ланку. Тобто справжнього провідника обрати на важкому шляху в боротьбі за права народу. Це для нього в той час було найвищою ціллю“. І таким провідником — каже Тичина — Франко обрав Маркса, замість сказати, що Франко перший серед українців розкрив правдиве обличчя марксизму — найжахливішої форми тоталітаризму, що в руках Москви стане зброєю для закріпощення народів і людей.

У Дрогобичі відкрито пам'ятник Іванові Франкові та закладено наріжний камінь під будову музею великого Каменяря в селі Івана Франка (колишніх Нагуевичах).

Корнійчук і Тичина — „герої соціалістичної праці“

Нарешті в п'ятдесятиріччя жовтневої революції в Україні до числа „героїв соціалістичної праці“ зараховано Олександра Корнійчука і Павла Тичину.

Разом із цим присвоєно цим двом відданим і безхребетним письменникам ще й орден Леніна.

Якщо не брати до уваги ранньої творчості П. Тичини, то треба сказати, що таке відзначення з Москви обом письменникам давно належить, бо вони ревно для його осягнення працювали.

GEOGRAPHIC POSITION – AREA AND POPULATION

Generally speaking, the Ukrainian ethnic territory extends between 43°20' and 53° north latitude and 20°30' and 45° east longitude. The Ukrainian Soviet Socialist Republic lies between 44°20' and 52°20' north latitude and 20°5' and 40°15' east longitude. Ukraine is located in the southeastern corner of Europe. It borders with Romania and Hungary to the southwest, Poland to the west, Byelorussia to the north and Russia to the north and southeast. It is bordered by the Black Sea in the south.

According to Ukrainian ethnographers (cf. *Ukraine: A Concise Encyclopaedia*), the Ukrainian ethnic territory embraces 289,000 square miles and has a population (1959) of 49 million. The Ukrainian Soviet Socialist Republic, which does not encompass all the Ukrainian ethnic territory, comprises 232,000 square miles and a population of 41,869,000, according to the Soviet population census of 1959. On January 1, 1964, Ukraine had a population of 44,600,000 people, of which number Ukrainians constituted 77 percent, Russians 17 percent, with the remaining 16 percent consisting of various national minorities: Jews (1,025,800), Poles, Germans, Greeks, Bulgarians, Romanians and Tatars.

As mentioned, over 56,600 square miles of Ukrainian ethnic territory are outside the political borders of the Ukrainian SSR, specifically: in Russia (the regions of the Belgorod, Kursk, and the Voronezh Oblasts, as well as regions in the Don and Kuban areas), Byelorussia, Poland, Czechoslovakia and Romania. At least 7,500,000 Ukrainians are now living outside the compact Ukrainian ethnic territory.

Religion: The overwhelming majority of Ukrainians, that is, 76 percent, are Orthodox, 13.5 are Catholics of the Eastern Rite, 2.3 percent are Jewish, and 8.2 percent are Protestants, Baptists, Mennonites and Moslems.

"More than 1,000 exiles from east Europe marched through the centre of Bradford yesterday to protest against Mr. Kosygin's visit. At a meeting afterwards the exiles passed six resolutions condemning Soviet domination of their homelands."

February 7th *The Times* published a half page picture of the demonstrators and their placards across the street from the Claridge.

The *Evening Standard* of February 6th included a large picture entitled: *Banners . . . boos — for K's cavalcade*. It shows how "Banner-waving and booing, anti-Russian demonstrators greet Mr. Kosygin as he and Mr. Wilson arrive at Claridges." The following posters are evident:

RUSSIA — CONCENTRATION CAMP OF NATIONS! MOSCOW BETRAYS EVERYONE! CONDEMN RUSSIAN COLONIALISM! FREEDOM FOR UKRAINE!

In an article entitled *Kosygin Flies In*, the *Evening Standard* reports:

"At Claridges a crowd of more than 300 saw the Russian Premier arrive shortly after 12:30.

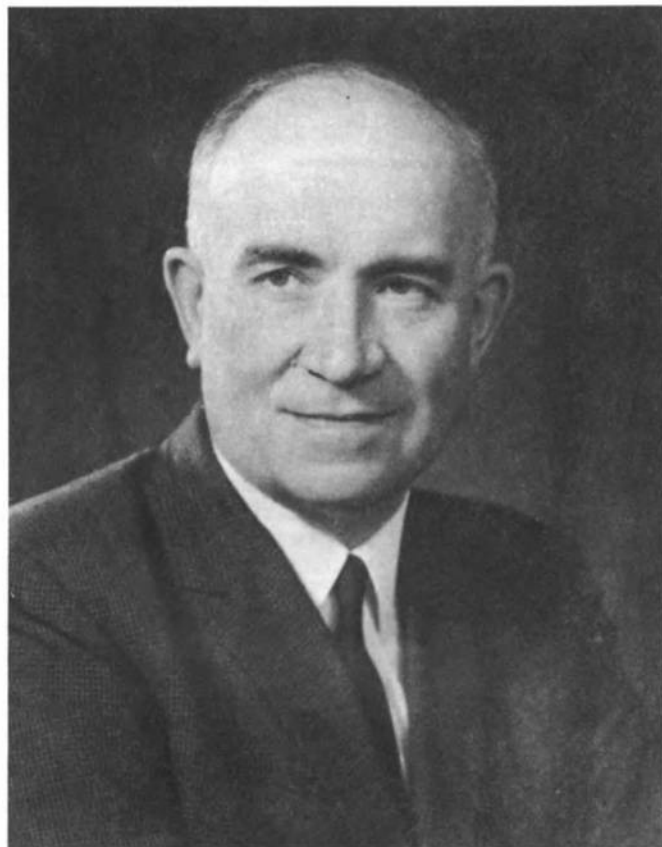
"As Mr. Kosygin and Mr. Wilson stepped from their car they were greeted by some loud boos and jeers from nearly 100 banner-waving demonstrators who had gathered an hour before their arrival.

Ukrainian and Baltic refugees demonstrate against Kosygin on his arrival in London on February 6th, 1967. (Photo: Keystone Press Agency Ltd.)

Проф. Борис Мартос

д-р Атанас Фіголь

Д-р М. Біда.

Проф. Борис Мартос

Співучасник будови української незалежної держави в рр. 1917 - 1921

У культурних народів є звичай віддавати пошану великим та заслуженим людям, які все своє життя посвятили для праці та добра свого рідного народу

У нас українців під сучасну пору вже не багато осталося в живих тих велетнів духа і чину які всі свої сили, здібності та працю віддали на вівтар своєї батьківщини.

У цій скромній замітці хочу згадати одного із таких заслужених наших корифеїв української науки, політика та суспільно-громадського діяча й учасника будови української незалежної держави: проф. Бориса Мартоса.

Проф. Борис Мартос походить із старовинного козацького роду, що осів на Полтавщині (Лохвицька сотня Лубенського полку) на початку 17-го століття: з цього роду поход-

или полковий обозний Лубенського полку Павло Мартос, що один час був наказним лубенським полковником (1728), скульптор Іван Петрович Мартос (1750-1835), письменник Іван Романович Мартос (1760-1831) що був кабинетним секретарем у графа К. Г. Розумовського, історик Олексій Іванович Мартос (179-1842) і приятель Т. Г. Шевченка П. Мартос.

Проф. Борис Мартос народився 20 травня 1879 р. (ст. ст.) на Полтавщині Закінчив класичну гімназію в Лубнях (1897) з срібною медаллю і університет у Харкові (1908).

У 1899 р. вступив до таємної Української Студентської Громади, де познайомився з Д. Антоновичем, О. Коваленком, Л. Мацієвичем, М. Русовим, Ю. Колардом Б. Камінським та інш. Під впливом знайомства з

Великі завдання УНРади

В другій половині місяця травня відвідав Вінніпег д-р Атанас Фіголь, Голова Виконного Органу Української Національної Ради. Відбув він зустріч з Президією Комітету Українців Канади, відвідав теж редакцію нашої газети "Поступ", а в неділю 28 травня мав зустріч з українським громадянством у катедральній залі Парафії св. Володимира й Ольги та виголосив слово такого змісту:

Комплекс завдань, що їх треба виконати, яких можна поділити на три головні групи: Перша, — це всі завдання безпосередньо пов'язані з Україною. Не треба тут вираховувати всіх, що вже сказане Сесією, напр., створення resortу для студій сучасної України, чи інші речі, які вже тут були названі, що їх виконували попередники, і що їх треба продовжувати. Це найважливіший аспект нашої праці.

Друга група, — це комплекс справ нашого довкілля. Україна не живе сама для себе, вона діє в даному часі і в окресленому просторі. Тому завжди актуальним є питання відношення до наших ближчих та дальших сусідів і до всіх духових процесів, які проходять в нашу добу.

Третя група, — це важливий комплекс проблем Української Національної Ради як інституції. Організаційна її побудова й мережа підбудови перебувають в стані кризи, що вимагає нового оформлення, а чи підсилення. Підставою проблему УНРади поруши в принагідно проф. Євген Гловінський. На запитання: "Яке майбутнє УНРади?", — він одверто відповів: "Або знайдемо гурт молодих людей, які переймуть цю ідею і будуть уважати її за свою, і тоді УН Рада може діяти ще десятки років, або ми не знайдемо їх, і тоді УНРада в проглядному часі мусить вмерти". Це правда, і це дилема Виконного Органу: або знайдемо контакт до молодшої генерації, тоді ідея та інституція УНРади буде жити, або не зуміємо встановити цього контакту, тоді роки УНРади пороховані. Я мав приємність неоднократно побувати в усіх більших скупченнях української діаспори в ЗДА, Канаді й Англії. Молода генерація існує; вона вправді інша, ніж ми її собі іноді уявляємо, вона нас часто не розуміє, зокрема їй чужі методи,

якими ми звикли працювати. Але вона ставиться позитивно і з повним співчуттям до державницьких проблем України. В такій ситуації головним завданням Виконного Органу буде знайти шлях до молодих людей, перещепити ідеї та змагання за їх здійснення, щоб продовжувати боротьбу, розпочату на українській землі п'ятдесят років тому.

... Як дивитися песимістично, довелось би ствердити, що немає успіху. Але мені здається, що помилка в оцінці ситуації в тому, що ми міряємо величини і процеси політичного буття мірами нашого особистого життя. Тимчасом етапи життя нації не конче покриваються з відтинками одної, двох чи трьох генерацій: вони потребують інколи набагато довшого часу. Видається, що підхід до деяких явищ спільного життя треба радше формулювати за думкою філософа: "... не треба аж надіятися, щоб починати, і не треба конче мати успіх, щоб продовжувати..." — І в цьому, на мою думку, є суть існування Державного Центру Української Народної Республіки в екзилі. Не потребуємо аж надіятися, щоб починати, і мусимо продовжувати, хоча — може — доля не увінчає успіхом нашого труду. Бо — може — ефект нашої праці прийде шойно після наполегливих старань ряду генерацій. Проблема передусім у тому, щоб ми, віддаючи справі наші найкращі сили, видержали, встоялися, не заломилися! Виходячи з такої настанови, хочу сказати, що завдання — яке я перебрав, трактую, як "велику гру". Я можу програти, але не може програти ідея, за яку змагаємося. — Говорив д-р А. Фіголь.

"Велику гру" найкраще розуміють пластуни. Д-р А. Фіголь це пластовий сеньор зі славного куреня "Лісових Чортів".

„артільним батьком” М. Левицьким зацікавився кооперацією та економікою.

Весною 1900 р. на нелегальних Шевченкових Роковинах, улаштованих Студентською Громадою, зачитав реферат: „Соціально - політичні погляди Шевченка”.

Від 1901-1903 р. Полтавщині організував по селах таємні українські книгозбірні та викладав політичну економію і українську літературу в організованих ним політичних гуртках середньошкільників у

Полтаві виступав на різних вечірках з деклямаціями українських віршів, читав селянам українські книжки з поясненнями, то що. Був переслідований царськими жанлармами за розповсюдження відозв і брав участь у таємній конференції Українських Студентських Громад у Полтаві 1901 р.

У 1917 р. брав участь в І Національній Конференції, І Всеукраїнським Селянським З'їзді; член Центральної Ради, Генеральний Секретар, а потім товариш Генерального Секрета-

МИТРОПОЛИТОВІ ІЛАРІОНОВІ СПОВНИЛОСЯ 85 РОКІВ

У неділю, 15 січня, сповнилося 85 років життя Блаженнішому владичі Іларіонові, митрополитові Української Преко-Православної Церкви в Канаді. Ювілей свого первоієрарха відзначили всі парафії УГПЦеркви, православні громади і організації.

Митрополит Іларіон (проф. д-р Іван Огієнко) — це кол. професор Київського державного університету (1918), організатор і ректор Кам'янець-Подільського університету (1919), міністер освіти в уряді УНР

(1918) і міністер виро́визнань (1918-19), від 1926 р. професор церковно-слов'янської мови на православному факультеті Варшавського університету. У 1940 році хіротонізований в єпископи. Згодом став архієпископом холмським і підляським. Від 1947 р. перебуває у Вінніпезі, а від 1951 року голова УГПЦеркви в Канаді.

Митроп. Іларіон, дійсний член НТШ, працює науково в ділянці українського мовознавства, славістики, історії Церкви, культури канонічного права. Автор багатьох наукових праць і літературних творів.

З 5 сі стор. ряз Земельних Справ; організував курси для підготовки інструкторів по земельній реформі й шестимісячні курси для підготовки кооперативних інструкторів, де викладали такі професори: М. Туган-Барановський, К. Мацієвич С. Остапенко, Воблий та інші.

1918 р. викладав у кооперативній школі „Дніпросоюзу” і разом з М. Туган-Барановським та К. Мацієвичем організував першу в світі високу кооперативну школу — Кооперативний Інститут.

Від 1919-20 р. був міністром фінансів і Головою Ради Міністрів Директорії УНР; перевів закон про усамостійнення української валюти; півтора року утримував державний апарат і армію не дивлячись на вій-

У щоденнику “Нью Йорк Таймс” з 5 квітня ц. р. появився, як платне оголошення, відвертий лист Архієпископа УПЦ у ЗДА, Владика Мстислава, до редакції київської “Радянської України”. Підставою листа було повідомлення “РУ” з 26 лютого ц. р. за варшавською “Трибуною Люду” про пограбовані скарби нацистами, що останньо виявив Еріх Кох. Владика і голова Консисторії УПЦ обвинувачує “РУ” в тому, що газета свідомо промовчує історичне тло, на якому діяв Еріх Кох, що він був гітлерівським райхскомісаром в Україні, що він займав таке саме становище як Сталін і що вони оба стосували ті самі прийоми для нищення українського народу. Далі обвинувачення Владика говорить про те, що “РУ” промовчує факт членства Еріха Коха в комуністичній партії, заки він перебіг до гітлерівців. Насправді у своїй політиці він реалізував пляни Москви, винищуючи ук-

раїнський нарід так, як це вона від віку робить.

Автор відкритого листа висловлює далі здивування, що спалення чеського села Лідіце дістало світовий розголос, а спалення цілого ряду українських сіл — не знайшло навіть відгомону на сторінках комуністичної преси в Україні.

Владика Мстислав стверджує, що комуністичне минуле Еріха Коха, ката України, подиктувало Москві виєлімінувати Коха з рядів тих воєнних злочинців, що їх судили в Нюрнберзі. Подібних Кохів й не судили в Києві. Його самого, як відомо, передали Варшаві, де він досі живе в тюрмі з усіма вигодами.

Наприкінці голова Консисторії УПЦеркви виявив, що він написав окремого листа українською мовою до редакції “Радянської України”, а англійською мовою помістив листа у формі платного оголошення лише тому, щоб цей лист дійшов до рук адресатів.

тупником голови УВАН та директором Інституту для дослідження питань Сходу Європи, а також головою Комісії для устійнення фактів і дат Українських Визвольних Змагань при УВАН.

Тут мушу зазначити, що я не мав змоги в цій коротенькій замітці подати всіх фактів та заслуг у ділянці науки для української справи та всього нашого народу, тут лише мушу підкреслити, що проф. Б. Мартос є одним живучим бившим прем'єром міністром Директорії та близьким приятелем світлої пам'яті головного Отамана Симона Петлюри.

Тут ще треба зазначити, що незважаючи на досить глибокий вік проф. Б. Мартос і надалі інтенсивно та напружено працює для української справи далеко від рідної України та серед чужих лютий, одинокий, без роду, як билина у полі, але хоч вже слабій тілом то зате сильний духом та не покорений борець за свою державність і волю свого народу жити господарем у своїй вільній незалежній державі. Девізою його життєвого шляху є „Впадь, але не зрадь!”, а бажанням його є, щоб молодше покоління продовжувало велике почате, але не закінчене діло

Архієпископ Мстислав.

Париж

До 80-ліття ген. О. Удовиченка

В часі інтернування в Польщі виконував обов'язки генерального інспектора Армії УНР. Мешкаючи разом з інтернованими в таборі в Каліші, він бачив тяжкі умовини того інтернування, що з дня на день гіршали. Його старання за поліпшення тих умовин не мали успіху. Було очевидним, що польська військова влада найближче бачила б ліквідацію УНР і коли це не сталося з польської ініціативи, то лише тому, що таборів інтернування союзної Армії при загальному безробітті в Польщі, не було ніякої можливості примістити на працю звільнених інтернованих. Вигідніше було остільки нестерпними, щоб український уряд і вища військова влада самі подбали про ліквідацію таборів, і подумали про дальшу еміграцію інтернованого вояцтва. В 1923 р. ситуація в таборах була напружена до краю. В таборах запанував голод, військо ходило в лахмітті, бездіяльність деморалізувала людей, що було дуже на руку советським репатріаційним комісіям, що навіщали табори, обіцяючи всім амністією та закликали їхати розбудовувати „лісну“ Україну.

У 1924 році, побачивши безсподіваність дальшого перебування в таборах інтернування в Польщі, в умовах великої нужди, бездіяльності, а в слід за тим ж деморалізації українського вояцтва генерал Удовиченко дав почин до еміграції того вояцтва в західні країни, до країн з більшою свободою рухів, професійного вишколу, заробіткової праці та громадської діяльності під прапором УНР. Поважна частина інтернованого вояцтва вибрала шлях на Чехословаччину, де тоді були виїмково добрі можливості до продовження освіти, інші знову вибрали Францію, традиційну країну політичної еміграції, де саме бракувало рук до праці в промислі та у хліборобстві.

З першим транспортом українських тапорян до Франції виїхав тоді ген. Удовиченко. Він зразу став з своїм вояцтвом до фізичної

праці, спершу в Лотарингії, та згодом у Парижі.

Почалися тяжкі роки не лише за фізичне існування, але також за утримання елчости українського вояцтва за створення осередку, на якому ця елність могла б базуватися. Праця на військово-громадському вітингу від початку не була легка. Політичні інтриги, що є невідлучним нещастям кожної еміграції, не оминувли теж і особи генерала, якого різного роду аферисти старалися втягнути в безплотну політичну боротьбу, а в першу чергу найбільш безглуздими доносами рбити клин в його дружні відносини з Головним Отаманом С. Петлюрою, що перебував в той час в Женеві. Всі ці підступні намагання, очевидно, не вдалися, а виступ ген. Удовиченка на процесі Шварцбарта в Парижі був блискучим природним свідоцтвом беззапастережної вірності боевого генерала своєму Головному Отаманові і Голові Української Нагодньої Республіки на 8-й ст

Генерального штабу генерал-хорунжий ОЛЕКСАНДЕР УДОВИЧЕНКО.

Начальник штабу Слобідського Гайдамацького кошу. Командир 3-го Гайдамацького полку. Начальник штабу Слобідського корпусу. Командир 3-го Добровільного дивізіону 1-ї армії. Генерал-хорунжий.

Момент складання вінків на гробі Незнаного Вояка в Парижі в році 1930-му від Т-ва б. Вояків Армії УНР. Українські інваліди складають вінок. Від ліва стоїть ген. Удовиченко.

Ольга Опанасівна Петлюра
Olga Petlura, widow of the Commander-in-chief of the Ukrainian Army (1918-1920), passed away in Paris at the age of 74.

Делегації Т-ва б. Вояків Армії УНР з прапорами під Тріюмфальним Луком в Парижі під час складання вінків на гробі Незнаного Вояка 1930 р.

30-ті роковини смерті Гол. Отамана С. Петлюри. Промовляє ген. О. Удовиченко перед (монументом) пам'ятником С. Петлюри у Парижі на цвинтарі.

з 7-ої стор.

У відношенні до родини Головного Отамана він стає з дня його смерті її найбільшим опікуном його дружини і доньки і не залишає їх аж до останніх хвилин їхнього найбільшого життя.

Не дивлячися на свою тяжку працю на хліб шоденний ген. Удовиченко не забував про справу громадську. Підтриманий довірям українського воєнства, ген. Удовиченко стає незмінним Головою зведеного в 1927 р. Товариства б. Воєнів Армії УНР у Франції, нині найстаршої української воєнської організації у

вільному світі. В тому ж 1927 р. він з проф. Прохасевичем Іваном Рудичевичем та іншими засновують Бібліотеку ім. С. Петлюри в Парижі та стає головою Ради Бібліотеки. Використовуючи рідкі вільні хвилини, він пише свої спогади, що були потім видані під назвою „Україна у війні за державність”. До цієї книги написав свою гарну передмову визначний французький генерал Енріс, великий приятель українців. Книга була видана в Канаді в 1954 році.

Командир УПА ген.-хор. Тарас Чупринка-Шухевич

(Портрет мистця В. Ласовського)

Президія і група учасників 22-го делегатського З'їзду Т-ва б. Воєнів Армії УНР — сфедерованого зі С.Ч.В. З'їзд відбувся у Парижі 28 і 29 V. 66 р. Сидять зліва: хор. Зубенко Ігор, полк. Стечишин, сотн. Богомаз, о. Хайневський, ген. полк. О. Удовиченко, пол. Татарський, пор. Калниченко і пор. Р. Голіян.

КРАЙОВИЙ КОМПІТЕТ В ЗДА ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 25-РІЧЧЯ СТВОРЕННЯ УПА:

Для найширшого відзначення цих славних роковин протягом 1967-го року заплановано: видати дві монументальні історії УПА в українській і англійській мовах, широко популяризувати тематику УПА в українській і чужомовній пресі, zorganizувати низку радіопересилань в Україну через радіовисильню в Мадриді, перевести конкурс на літературні і мистецькі твори, присвячені УПА, у виховній ділянці — ввести упівську тематику в програму літніх таборів СУМ'у, Пласту й інших молодечих організацій, виступи упівців на гутірках з молоддю, перевести урочисті маніфестації — з'їзди українців ЗДА і Канади під гаслом 25-річчя з дня створення УПА і зокрема в жовтні — маніфестації з приводу ДНЯ ЗБРОЇ — СВЯТА УПА. На одній з площ м. Воффало, як завершення цих заходів, має бути збудований пам'ятник ген.-хор. Р. Шухевичеві.

Ініціатива Крайового Комітету буде поширена і здійснювана в терені місцевими Комітетами для відзначення 25-річчя УПА.

Успішне здійснювання цього широкого плану, при моральній і фінансовій підтримці всієї української громади, буде живим виявом її солідарності з великими ідеалами, за які боролися і гинули, за які продовжують визвольну боротьбу — воєнки Української Повстанської Армії.

Нью Йорк, Н. Й., січень 1967 р.

Звернення до всіх Українців Канади

З НАГОДИ 25-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ

25 років тому, продовжуючи визвольну боротьбу України за її незалежність, герої українського повстання пішли в бій проти німецьких і московських окупантів. Це було велике рішення, і Українська Повстанська Армія, разом з її творцями та з лицарською поштою свого Командира, Генерала Тараса Шухевича Чупринки, перейде в історію, як та формація армії українського народу, що зі зброєю в руках станула до бою проти Москви і проти гітлерівської Німеччини.

Січові Стрільці, Армія Української Народної Республіки, Українська Галицька Армія, Карпатська Січ, Перша Дивізія Української Національної Армії і разом з ними Українська Повстанська Армія, всі вони — хоч діяли у різних часах і умовах — зі зброєю в руках пішли захищати Україну перед її смертельними ворогами, пішли до бою за її державне місце у світі.

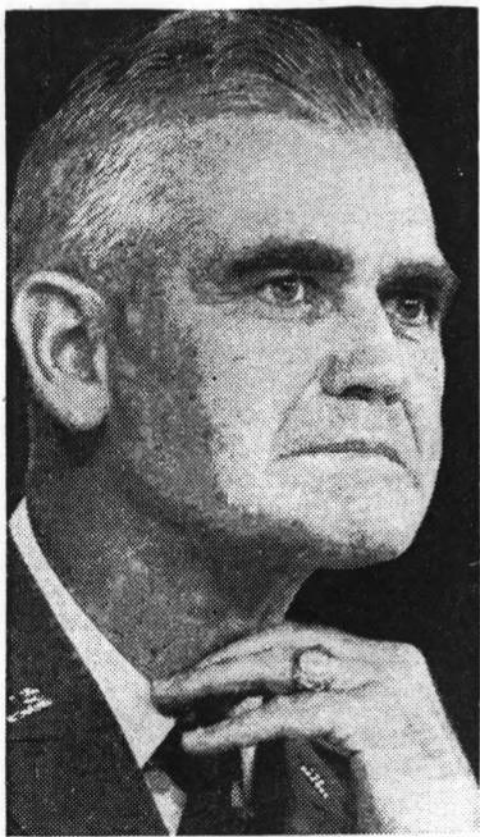
Українська Повстанська Армія ніколи не скорилася перед силами обидвох мілітарних колосьів, гітлерівської Німеччини і большевицької Москви. Вона вдержала бойовий фронт до останніх днів Другої світової війни, і продовжувала його після її закінчення, чим віддала українській справі неоцінену прислугу. Її чин, подвиги і її жертви перейдуть в нашу історію, на якій будуть виховуватись майбутні покоління України.

З героїським чиним Української Повстанської Армії єднає Українців Канади безперервний зв'язок крові і стародавньої культури та святе почуття обов'язку супроти українського народу в Україні, який посьогодні залишився під пануванням советомосковського імперіалізму, тоді, як малі і незнані народи всіх континентів добиваються права самостійно рішати про їхню долю.

Святкуючи 25-річчя лицарів Української Повстанської Армії, наповнім наші серця гордістю на їх велике і незабутнє героїство і склонім наші голови в найглибшій пошані для тих, що віддали життя за Україну і тим самим зложили найвищу жертву за свободу цілого світу.

КОМПІТЕТ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ
Президія

Вінніпег, серпень, 1967.

General Westmoreland: In the heat of political battle.

ГЕН. ВЕСТМОРЛЕНД ПОДЯКУВАВ УКРАЇНЦЯМ ЗА ПІДТРИМКУ В БОРОТЬБИ

(ев) Після того, як 1.200 українців Клівленду підписали й післали 29 березня ц. р. Головнокомандувачеві американських збройних сил у В'єтнамі ген. Вільямові Вестморлендові листа з підтримкою антикомуністичної боротьби, — нещодавно, 10 квітня, ген. Вестморленд надіслав українцям цього міста листа-подяку. У листі генерала сказано "Так незабутні колективні подарунки зміцнюють нашу посвяту справі свободи". У листі Головнокомандувача американськими Збройними Силами у В'єтнамі згадано також про 50-рччя Української Народної Республіки, яка стала "першою жертвою московсько-комуністичного імперіялізму" в Європі. Крім того, стверджено, що й у В'єтнамі комуністична Москва намагається зробити те з В'єтнамом, що зробила з Україною.

GENERAL WESTMORELAND Behind the cutting edge.

General W. C. Westmoreland Responds Favorably to Letter From Cleveland Ukrainians

CLEVELAND, Ohio — Dr. Zennon R. Wynnytsky, Director of Public Relations, Press and Information of the Taras Shevchenko Chorus Inc., dispatched on March 29, 1967, to General William C. Westmoreland, Commander-in-Chief of U.S. and Allied Forces in Vietnam, the following letter:

"It is an undeniable pleasure for me to have been afforded the privilege, on behalf of 1200 participants of the 1967 Cleveland Shevchenko Festival to send you our cordial salute and best regards to you as Commander in Chief of the U.S. and Allied Armed Forces in Vietnam.

"Realizing that you are doing a superb job in the defense of freedom for people and nations, we work and pray for the victory of the United States and its allies over the Communist aggressors as well as for the well-being of all our men there.

"Please, consider this message as the voice of overwhelming public opinion among the people of the

United States regarding your difficult mission overseas. This opinion especially prevails among the Americans of Ukrainian descent who always remember that fifty years ago the Ukrainian National Republic became the first victim of Moscow's Communist imperialism and colonialism. We know that today, Moscow is again sponsoring in a very similar manner as fifty years ago in Ukraine, an imperialistic war in South Vietnam.

"God bless you and love you, Dear Sir."

In a letter dated April 10, Gen. Westmoreland answered as follows:

Dear Mr. Wynnytsky:

"Many thanks for your letter of 29 March and expression of support from the 1200 participants of the 1967 Cleveland Shevchenko Festival. Such unsolicited testimonials reinforce us in our dedication to the cause of freedom.

"Best wishes to you and the members of the Taras Shevchenko Ukrainian Chorus."

СВІТЛАНА І ГЕН. ВЕСТМОРЕЛЕНД

Американська преса подає, що поверх 300 журналістів взяло участь у пресовій конференції Світлани, дочки Сталіна. Після закінчення цієї конференції, репортери попрощали її гучними оплесками — оваціями, "жест" — пише один американський денник — яким ця преса не наділяє навіть президента З'єдинених Держав Америки".

Чи не зворушливо? Чи це дух чару? Чи може це взагалі наша мова, наша етика . . .

Що ж донька Сталіна, пані Світлана Аллілуєва не є звичайною собі донькою: вона є донькою найбільшого тирана, найгірнішого диктатора, донька людини — звіра, що вбив, замордував чи вимордував голодом більше невинних людей, як

будь-який інший диктатор в історії людства, включно з Гітлером. Тому наша "Америка" обурюється, що її не вділили негайно візи в'їзду до ЗДА; тому американські журналісти зробили їй овації, а американські видавці, переліцитувавши інших, запевнили їй контрактово мільйони доларів за книжку про її "славного" батька Сталіна.

Світлана і її кривавий батько Сталін — можуть бути предметом

Svetlana meets the press

зацікавлення для американців. — для нас вони є ворогами нашого народу. Чому промовчала вона запити "Свободи" на тему України? Вона промовчала їх, або з конечности — так вимагав від неї Вашингтон — або свідомо. а не відповіла свідомо на питання про Україну. Вона ж відповіла на запит про долю жидів у СССР. Чому не було відповісти і про українців — цю другу найбільшу націю в СССР після москалів?!

Світлана Сталіна може є поличником у лице московському комунізму, московському комуністичному режимові, але в ніякому разі Москві, як символів і центрові московського імперіялізму. Так, як справи стоять сьогодні, то вільний, демократичний, але в той самий час наскрізь неморальний і жадібний сензацій за всяку ціну світ, ставить у пору героя не Світлану Аллілуєву, але її кривавого батька. Без нього, чи ліпше без його кривавих діл — вона була б нічим в історичному аспекті. І це добре мати на увазі.

Виходить, що не оплачується бути малим злочинцем. Мало злочинця садять у тюрму, а його дітей цураються люди. Великого злочинця садять на п'єдестал безсмертних героїв, а його нащадків оваційно оплескують і наділяють мільйонами.

Цікаво відмітити, що в той час, коли американські журналісти встанням з місць оваційно прощали Світлану Аллілуєву після її пресової конференції, а американська преса, радіо та телевізія і далі тепло говорять про доньку "легендарного Сталіна". отож у той самий час приблизно виголошував промови й звітував своєму народові про війну у В'єтнамі ген. Вільям С. Вестморленд, головнокомандуючий американський генерал у В'єтнамі.

І цікаво також, що в той час, коли пані Світлана Аллілуєва "Сталіна" заповнила своєю "приємною персональністю" мільйони сторінок в американській пресі й найшла гостинний притулок у серцях мільйонів розніжнених громадян землі Вашингтона, — то в той самий час ця сама преса із здержливістю, що рівнялася холодові, вітала свого блискучого генерала, котрий, на наказ свого уряду, ніс і несе американський прапор та боронив і боронить честь і славу свого народу на полі бою.

В той самий час деякі американські сенатори протестували проти його приїзду сюди, а всякі бородачі, брудні й нечесані бітніки, в тому багато студентів і професорів, пікетували проти нього, палили свої карти покликання до військової служби і носили знаки з різними образливими написами, в тому і "Мюрдерер" — (вбивця)

О, темпора, о, морнє!

Stalin Денис Квітковський-Квітка ("Укр.Слово", Париж)

A SHORT HISTORY OF RUSSIA'S COLONIAL CONQUESTS

There is no better proof of the real intentions of the Russian leaders, namely world conquest, than an historic timetable of Russian aggression. It is only then that the salient and all-encompassing principle behind all Russian foreign policy is brought home in a vivid and easily recognized pattern. Such a scheme also points out a fact that THE TRIDENT QUARTERLY has often repeated on these pages—Communism is merely a facade for Russian imperialism, a neatly packaged technique to bring the entire world under the direct and complete control of Moscow, 'the Third and Final Rome.'* It is therefore essential that the world realize that the true enemy of world peace is not Communism so much, but the insatiable desire of Russia's leaders to extend their boundaries. It is equally important to realize that the problems of the world will not end with the defeat of Communism alone.

1367 — Erection of the Kremlin, the citadel of Moscow, with its stone walls on the north embankment of the Moskva River.

From 1379 on — Invasion of the territories of the Permyaks, the Komi-Syrians and other Finnish peoples along the rivers Kama and Pechora.

1472 — Incorporation of the land of the Permyaks, Moscow's first colony.

1465-1500 — Raids into the territories of the Nenets, Yamals, Khantis, Manis and other Finno-Ugric peoples in the northern Urals and beyond this mountain range.

1469 — First attack on the Turco-Tatar Khante of Kazan along the Volga River (then called Idel).

1471-87 — Attacks on Moscow's rival, the city of Novgorod, on Lake Ilmen. Subjugation of Novgorod and incorporation of the colonial possessions of Novgorod inhabited by Finnish peoples: Karelia, the Kola peninsula, and the districts lying along the rivers Onega and the northern Dvina, right up to the White Sea.

1472 — Marriage of Moscow's Grandduke Ivan III to the niece of the last Byzantine emperor, Sophia Palaeologus.

1487 — Installation of a vassal khan in Kazan under military pressure from Moscow.

1489 — Seizure of the territories inhabited by the Votyaks and other Finnish peoples along the river Vyatka.

From 1492 on — Propagation of the ideology that Moscow is the successor of the Byzantine Empire and is called to spread the 'true faith' in the world.

1514 — Annexation of the eastern part of White Ruthenia with the city of Smolensk.

1520 — Further propagation of Moscow's doctrine of being the "Third Rome" and the "navel of the world."

1547 — Adoption of the title "Tsar" (Caesar-Emperor) by Moscow's Grandduke Ivan IV.

1551-58 — New attack on the Ka-

1558-83 — Campaigns against Sweden, Poland and Lithuania for the purpose of conquering the Baltic countries (the so-called Livonian War), capture of Narva, Tartu (Dorpat), Marienburg, Fellin, siege of Reval, final annihilation of Novgorod, eventual defeat and rollback of Moscow.

1589 — Establishment of a patriarchate of the Greek Orthodox Church of all-Russia in Moscow.

1619-33 — Restoration of the central power with the ideologic and organizational assistance of the Church

(Patriarch Philaret Romanov). Establishment of a regular army according to foreign patterns (1632). Resumption of imperialistic policy.

1628-38 — First attempts to invade the territory of the Crimean Tatars and along the rivers Donets and Don.

1639-42 — Advance to the coast of the Sea of Okhotsk in the Far East.

1654-67 — Annexation of the east Ukrainian territories, wars with Poland, Sweden and the Crimean Tatars for the possession of Ukraine, White Ruthenia and the Baltic countries.

1662-83 — Bloody suppression of uprisings of the Tatars, Bashkirs, Khantis, Mansis and other Turkish and Mongolian peoples along the Volga and in Siberia.

1665 — Advance to the Amur River in the Far East.

1685-89 — War with China and demarcation of the colonial spheres of either party along the Argun river, a tributary of the Amur.

1687-96 — Advance to the Sea of Azov and the Black Sea in the regions inhabited by the Crimean Tatars.

1697-99 — Invasion of Kamchatka.

1700-1721 — War with Sweden and Victory of Poltava and landing of Russian troops in Sweden. Annexation of Ingermanland (Karyia) on the coast of the Gulf of Finland, as well as of Estonia and Livonia.

1703 — Foundation of the fortress and city of St. Petersburg (Leningrad) in Finnish Ingermanland.

1705-08 — Suppression of uprisings by the Tatars, Bashkirs, and Ukrainians.

March 1917

The Break Up of the Russian Colonial Empire Is Not to Be Stopped

zan Khanate, capture of Kazan and annexation of the territories inhabited by the Turco-Tatars and the Finnish Maris, Chuvash, Udmurts and Mordvins along the middle reaches of the Volga.

1555 — Imposition of tributary payments on the Khan of Sibir (west Siberia).

1556 — Subjugation and annexation of the Turco-Tatar Khanate of Astrakhan on the lower reaches of the Volga. The entire course of the Volga in the hands of Moscow.

1567 — Drive to the Terek River in the northern Caucasus.

1580 — Drive to the Yaik River (Urals).

1581-82 — Subjugation of the Sibir Khanate and its Turkish and Mongolian peoples.

RUSSIAN EXPANSION, 1462-1914

GROWTH OF THE RUSSIAN STATE

GRAND DUCHY OF MOSCOW IN 1462
 EXPANSION OF THE RUSSIAN EMPIRE, 1689-1914
 RUSSIAN "SPHERES OF INFLUENCE", 1914

EXPANSION OF THE RUSSIAN EMPIRE, TO THE ACCESSION OF PETER THE GREAT, 1689

1711-13 — Landing on the Kurile Islands between the Sea of Okhotsk and the Pacific Ocean.

1717-18 — Advance to the upper reaches of the Irtysh in the regions populated by the Turkish Kazakhs and Altaic peoples.

1721 — Adoption of the title "Emperor" (Imperator) by Tsar Peter. The realm is given the official designation "Empire" (Vserossiyskaya Imperiya).

1722-23 — Attack on Persia. Annexation of the south and west coast of the Caspian Sea (lost in 1735).

From 1731 on — Advance in Kazakhstan.

1737-38 — Campaigns against the Crimean Tatars.

1761 — Foundation of the citadel of St. Demetrius of Rostov (today the city of Rostov) on the lower reaches of the Don.

1764 — Installment of a vassal king in Poland.

1764 — Advance across the Chukchi peninsula to the Bering Strait.

1768-72 — Attack on Poland followed by the first partition of Poland. Annexation of the eastern part of White Ruthenia.

1768-74 — Attack on Turkey, landing in Greece and Montenegro, occupation of the Crimean peninsula and the crossing of the Danube.

1783 — Annexation of the Crimea foundation of the naval base of Sevastopol.

1783 — Assuming the protectorate over East Georgia in Transcaucasia.

1784 — Invasion of Alaska; founda-

tion of the fortress Vladikavkaz (meaning "Ruler of the Caucasus"), today Ordzhonikidze, in the land of the Ossetes.

1787-91 — New attack on Turkey. Capture of Ochakov on the Black Sea coast and of Ismail in the Danube estuary. Annexation of the south Ukrainian regions and the northwest foothills of the Caucasus.

From 1790 on — Establishment of strongholds on the northwest coast of America.

1792-93 — New attack on Poland and second partition of this country. Annexation of the central parts of White Ruthenia and of Ukraine.

1794 — Suppression of a Polish uprising under Kosciuszko.

1794 — Seizure of the Kurile Islands.

1795 — Third partition of Poland.

1800 — Turning the Ionian Islands into a protectorate.

1801-03 — Incorporation of Georgia in Transcaucasia.

1803-13 — Renewed attack on Persia. Occupation of Baku (1806), annexation of northern Azerbaijan with its Turkish population. Russia lays claim to Daghestan.

1804 — Suppression of an uprising in Georgia. Incorporation of Imeretia in Transcaucasia.

1806-12 — Renewed attack on Turkey. Annexation of Bessarabia.

1808-09 — Attack on Sweden. Invasion of Sweden across the frozen Gulf of Bothnia. Annexation of Finland.

1811-12 — Suppression of an insurrection in Georgia.

1812 — Establishment of a stronghold in California abandoned in 1839).

1814-15 — Incorporation of that part of Poland accorded to Russia at the Congress of Vienna.

1819-20 — Suppression of an uprising in Georgia.

From 1823 on — Military advance in Daghestan.

From 1824 on — Further advance in Kazakhstan.

1826-28 — Attack on Persia. Capture of Yerevan and annexation of Armenia.

1828-29 — Attack on Turkey. Annexation of the east coast of the Black Sea and of the Danube estuary. Russian troops at the gates of Constantinople.

1828-34 — Occupation of the Balkan countries bordering on the Danube.

1830-32 — Suppression of an uprising in Daghestan.

1833 — Landing of Russian forces at the Bosphorus and subjugation of Turkey (under British pressure, the Russians had to abandon their gains in 1841).

1834-59 — Colonial war waged against the Caucasian hill tribes fighting under the leadership of Imam Shamil.

1846 — Complete annexation of Kazakhstan.

1850 — Establishment of a foothold at the mouth of the Amur in the Far East.

1853 — Capture of Ak-Merjed on the Syr-Darya in central Asia (today Kysyl Orda).

1854 — Advance into Kirghizstan. Erection of the fortress Vyernyi (today Alma Ata).

1863 — Suppression of a new uprising in Poland, Lithuania and White Ruthenia.

1864 — Breaking down the last resistance of the Caucasian hill tribes.

1864-68 — Attack on the Khanates and Bokhara in central Asia, capture of the cities Turkestan, Tshimkent, Tashkent (1865), Samarkand and Bokhara (1868).

1868 — Introduction of a colonial administration in Kazakhstan.

1873 — 2nd campaign against the Khiva Khanate in central Asia and its subjugation and dismemberment.

1874 — Acquisition from Japan of the southern part of the Island of Sakhalin.

1875-76 — Dissolution and annexation of the Kokand Khanate in central Asia.

1877-78 — Attack on Turkey. Intervention by the western powers (Berlin Congress), annexation of Batum, Kars and Ardahan.

1877-84 — Conquest of Turkmenia in central Asia.

1885 — Suppression of an insurrection in Turkestan.

1892 — Suppression of an uprising in Tashkent.

1896 — Russia compels China to enter into a "defensive alliance" against Japan and to admit Russians into Manchuria.

1903 — Establishment of the "Bolshevik" faction at the II Party Congress of the "Social Democratic Workers'

Party of Russia" in London under the leadership of Lenin (Ulyanov).

1904-05 — War with Japan over the domination of Manchuria and Korea. Russian defeat and loss of Port Arthur and the southern part of Sakhalin. First democratic revolution in Russia followed by a restoration of the empire in a conventional manner and by means of a conventional ideology, interspersed with liberal democratic elements.

1914-17 — War with Austria-Hungary, Germany, Turkey and Bulgaria over the domination of the Balkan and the Bosphorus. Defeat and second crisis of the empire.

1916 — Suppression of an insurrection in central Asia.

1917 — Second liberal-democratic revolution. Abdication of the dynasty (on February 27, according to the old calendar). Parliamentary government. Proclamation of liberty and self-determination for the colonial and semi-colonial peoples of the empire and beginning disintegration of the Muscovite colonial empire. On March 12th return of Dzugashvili-Stalin from exile and on April 3rd, return of Ulyanov-Lenin from emigration to Petersburg (Petrograd).

1917 — On October 26th or November 7th, coup d'etat by the Ulyanov group, arrest of the members of the democratic government, the breaking up of the constitutional national assembly, the setting up of a dictatorship, and the beginning of the Bolshevik counter-revolution and the

reign of terror.

1918 — March 3rd — signing of the Peace Treaty of Brest-Litovsk with Germany and her allies. The severing of Poland, Ukraine and the Baltic countries from Moscow.

1918-22 (partly up to 1924 and 1926) — Struggle of the colonial peoples against the new central power. Attainment of complete state sovereignty by Estonia, Finland, Lithuania, Latvia, Poland and temporarily also by Ukraine, Byelorussia, Georgia Armenia, Azerbaijan and Turkestan. Bessarabia is returned to Rumania.

1921-24 — Severance of Outer Mongolia from China and conversion of Mongolia into a satellite of Moscow. Formal conclusion of the restoration of the Muscovite colonial empire thru the establishment of the so-called "Union of the Socialist Soviet Republics" on Dec. 30, 1922.

1929-39 — Buildup of the economic and military power of the empire by means of 5-Year Plans for preparing a further expansion.

1939 — Aggressive alliance with Hitler (Aug. 23) for the purpose of subjugating Finland, Poland, Estonia, Latvia, Lithuania and Bessarabia. Invasion of Poland (Sept. 17), division of Poland between Hitler and Stalin, annexation of the western parts of Ukraine and Byelorussia through a formal resolution taken by the Supreme Soviet on November 1st and 2nd, 1939. Occupation of Lithuania, Estonia and Latvia and war of aggression

against Finland (Nov. 29, 1939 to Mar. 12, 1940). Annexation of Finnish territories.

1940 — Annexation of Bessarabia and the northern part of the Bukovina (June 28). Incorporation of Estonia, Latvia and Lithuania (Aug. 3 to 6, 1940).

Claim to the whole of Finland, Bulgaria, Rumania, Yugoslavia, Hungary, Greece, the Bosphorus and the Dardanelles, the neutralization of Sweden, and free passage through the straits between Sweden, Norway and Denmark.

1941-45 — War with Hitler's Germany because of clashing imperialist aims in eastern Europe, southeast Europe, northern Europe and the Near East. At the initial stage, defeat of the empire. The Germans at the gates of Moscow (Oct.-Dec. 1941). The German offensive miscarries because of Hitler's completely unappreciative and wrong attitude toward the peoples of the Muscovite empire.

1944 — Seizure of Tannu Tuva in central Asia.

1944-45 — Invasion of Poland, Rumania, Bulgaria, Hungary, Czechoslovakia and Germany. Renewed incorporation of Estonia, Latvia, Lithuania, Bessarabia, north Bukovina, the western parts of Byelorussia and Ukraine, as well as of the Finnish territories with the cities Vipori (Vyborg) and Petsamo (Pechenga), the incorporation of the Carpatho-Ukraine and the annexation of the northern part of East Prussia with the city of

Konigsberg. Attack on Japan (Aug. 9), invasion of Manchuria, capture of Port Arthur and the annexation of the southern end of Sakhalin and the Kurile Islands.

1944-48 — Conversion of Poland occupied by Soviet forces, into a satellite colony by means of a Muscovite agency in Poland, cloaked as the "United Workers' Party."

1946-48 — Conversion of Soviet-occupied Bulgaria into a satellite colony by means of a Muscovite agency in Bulgaria, cloaked as the "Patriotic Front."

1947-48 — Conversion of Soviet-occupied Rumania into a satellite colony through a coup d'etat carried by a Muscovite agency in Rumania, cloaked as the "Rumanian Worker's Party" (Dec. 30, 1947).

1946-48 — Conversion of Soviet-occupied Hungary into a satellite colony by means of a Muscovite agency in Hungary, cloaked as the "Party of the Working Population."

1945-48 — Albania's conversion into a satellite colony by means of a Muscovite agency in Albania cloaked as the "Albanian Labor Party."

1945-48 — Conversion of Czechoslovakia into a Muscovite satellite through a coup d'etat, carried out by the Moscow-run Communist organization in February 1948.

1945-49 — Conversion of the Soviet-occupied zone of Germany into a satellite through a group of agents led by W. Ulbricht and a Muscovite agency in Germany cloaked as a "Socialist Unity Party."

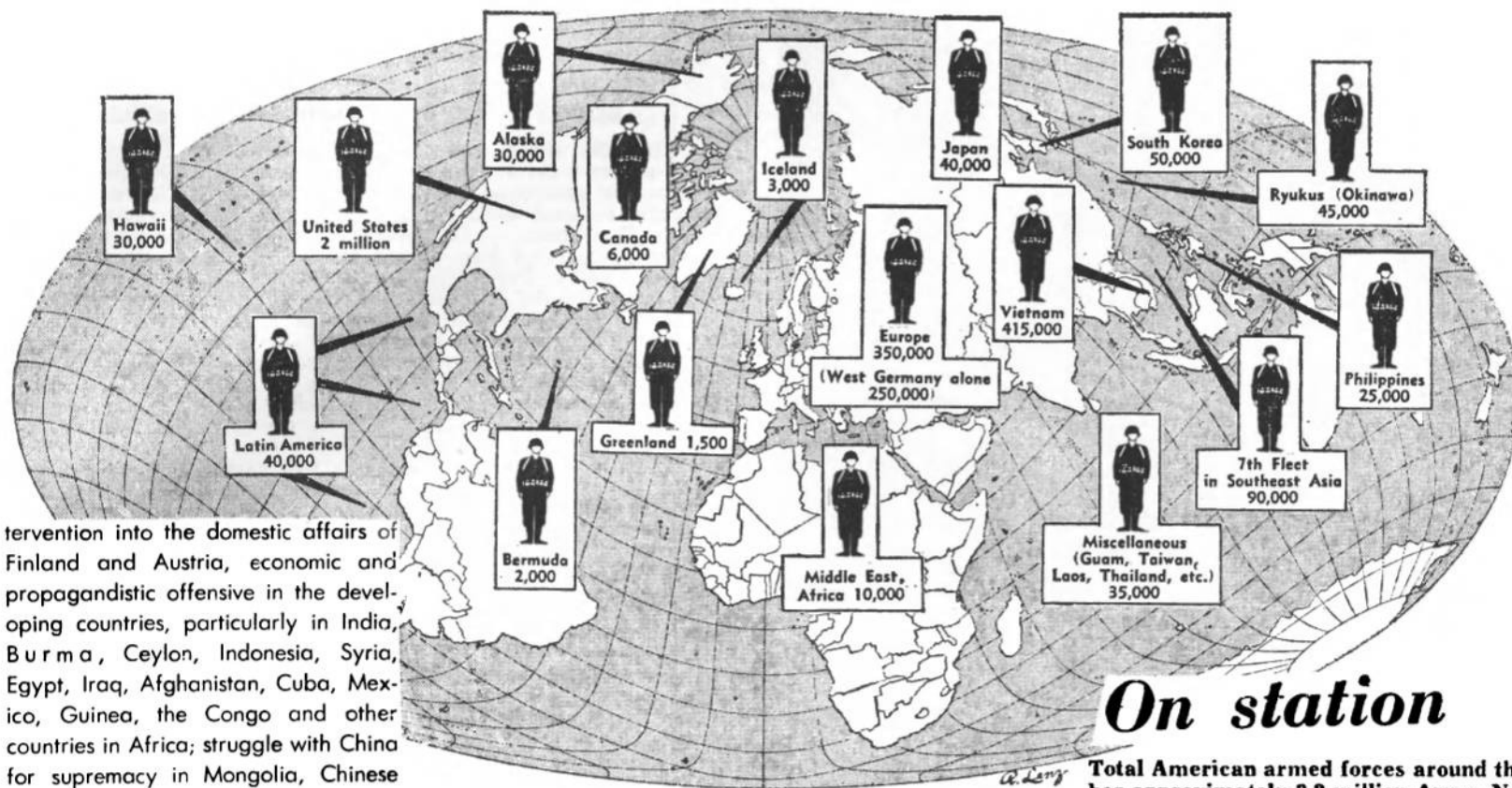
1950-53 — Participation in the attack on South Korea. After heavy fighting the attack fails because of the resistance of the Koreans aided by the western powers.

1953 — Suppression of an uprising in the Soviet-occupied part of Germany through the employment of Soviet tanks, on June 17th. The uprising is supported in particular by the workers of Berlin.

1956 — Suppression of an attempt at liberation by the Polish people, in particular the working population of Posen (Polish October).

1956 — Bloody suppression of the national revolution in Hungary, led by the workers and students of Budapest, through the large-scale employment of Soviet-armed forces.

From 1958 on — After overcoming the crisis a renewed stiffening of the control measures over the satellites by means of a Muscovite colonial administration, cloaked as the "Council for Mutual Economic Aid"; increasing in-

intervention into the domestic affairs of Finland and Austria, economic and propagandistic offensive in the developing countries, particularly in India, Burma, Ceylon, Indonesia, Syria, Egypt, Iraq, Afghanistan, Cuba, Mexico, Guinea, the Congo and other countries in Africa; struggle with China for supremacy in Mongolia, Chinese Turkestan and Tibet.

On station

Total American armed forces around the world today number approximately 3.2 million Army, Navy, Air Force, and Marine Corps personnel. In the continental United States, there are approximately 2 million men; east of the United States there are some 400,000; west of the United States, units include approximately 800,000 members.

*It is significant to note in this regard that Dr. Jesse D. Clarkson reaches essentially the same conclusion in his monumental *A History of Russia* - namely that Russia would be in approximately the same position it is today even if the Bolsheviks had never come to power.

Ukrainians Give Kosygin 'Hot' Reception

NEW YORK — Over 350 Ukrainian-Americans, members of the Ukrainian organizations which comprise the Liberation Front, demonstrated against the Chairman of the Council of Ministers of the USSR in the vicinity of the USSR UN Mission on June 21.

The Ukrainians carried signs condemning Russian Communist imperialism and demanding freedom for Ukraine and other captive nations. The demonstration created great interest among the correspondents and radio and television personnel, as a result of which the anti-Soviet Ukrainian-

Americans received wide publicity.

A group of Ukrainian students, members of the Ukrainian Student Association of Michnowsky (TUSM) traveled to Glassboro, N.J. on Sunday, June 25, where they staged a demonstration against Premier Kosygin who attended a Summit Conference in this college community. The Ukrainian student demonstration was covered by press and radio reporters as well as TV cameramen who gave the demonstration national publicity.

Сила комуністичної змови

Франкфурт. — Міжнародна агенція ТП подає цікаві статистичні дані про чисельну силу комуністів у світі. Згідно з обрахунком агенції всіх дійсних членів комуністичних партій у світі є 48,502,900, тобто лише 1 і пів відсотка населення нашої планети. З того 22,374,250 солідаризуються з Москвою, а 26,128,600 з Пекіном. В СРСР комуністична партія нараховує 11,758,169 (стан з січня 1965 року), що являє собою около 5 відсотків усього населення. В червоному Китаю є 17 мільйонів комуністів, але беручи до уваги населення країни, відсоток комуністів там ще менший ніж в СРСР.

З двох мільйонів членів комуністичних партій у вільній Європі 1,300,000 є в Італії і 410,000 у Франції. В Австрії є 60,000 комуністів, у Фінляндії є

53,000, а в інших країнах значно менше число.

З країн Південної Америки найбільше комуністів має не Куба, але Аргентина, де нараховується 100,000 комуністів. На другому місці є Венесуела з 35,000 комуністів та Чиле з 30,000 зареєстрованих членів компартії.

В Азії найбільше комуністів є в Індії — 165,000, а далі в Японії — 130,000. Перед тим, заки заборонено комуністичну партію в Індонезії, там було около 3 мільйони комуністів. Тепер вони в підпіллі.

Явних членів комуністичної партії в ЗДА є около 10,000, а в Канаді 3,000, в Австралії 5,000, в Новій Зеландії яких 500. В Африці комунізм не приймається і на все населення "чорного континенту" є не більше як 15 до 20 тисяч комуністів.

Konrad Adenauer (1876-1967)

Канцлер Аденавер помер

Колишній канцлер західно-німецького уряду Конрад Аденауер помер 19. 4. 1967 р., проживши 91 років. Похоронений, згідно з власним бажанням, на маленькому кладовищі Рендорфі біля тата, мами і своєї другої дружини.

Про померлого сказав Чорчил, що він був найбільшим державним мужем після Бісмарка. Президент Л. Джонсон висловився так: "Ми ніколи не забудемо ворожого ставлення до тиранії, яким було визначене все життя Аденауера; не забудемо теж його заслуг у розбудові

німецького господарства та введенні Німецької Федеративної Республіки в сам'ю вільних держав".

Президент Г. Любке зарядив урочистий похорон на державний кошт. На вічний спочинок відправили Конрада Аденауера численні державні мужі вільного світу, на чолі з президентом ЗДА Л. Джонсоном і французьким президентом, генералом Ш. Де Голем.

Папа Павло VI вислав кондоленційну телеграму до німецького уряду й до монсеньйора Павла Аденауера.

3 ЖИТТЯ КЛІВЛЕНДСЬКОЇ ГРОМАДИ

БЕНКЕТ У ЧЕШТЬ ВЕРХОВНОГО В КЛІВЛЕНДІ

Відбулося в нас, заокеанських українців, дуже багато бенкетів у різних часах і на різні цілі, але бенкет, що про нього нижче згадка, має специфічну вимову. Це бенкет, особливішого значення, документ відданої любови наших скитальців до свого Великого Духового Провідника — Йх Блаженства Верховного Архиепископа й Голови Української Католицької Церкви в усьому світі Кардинала Йосифа Сліпого. Увесь дохід з цієї вдачної імпрези був призначений на розбудову Українського Католицького Університету ім. Климентія Папи, що його оснував наш Князь Церкви після свого звільнення з сибірського заслання.

І так приємно почути чи побачити, що вже перший будинок цієї української Альма Матер віддано на услуги українського народу. А ще приємніше стає, коли зважимо, що це сталося в так короткому часі. З цього видно, що веде цю справу людина діла, яка любить свій нарід та не тратить часу.

Один з таких бенкетів відбувся 7-го травня 1968 року в Клівленді. Приємне почуття огортає людину, коли бачить, скільки людей відданих великій справі Великого Провідника. Скромних 7.000 доларів (на чисто), але від широкого серця, відіслано на руки Йх Блаженства до Риму, щоб і клівлендська цеголка закріпила велику будову української науки.

Сам бенкет був поважною й імпазантною імпрезою. Над усім домінувала величя постать нашого новітнього Мойсея, який дивлячись з портрету і кріпко держучи жезл у руці, неначе промовляв: „За мною народе мій!“ І всі ми були з Ним одною цілістю. І будемо з Ним цілістю завжди. Віримо, що ті, які ще не з Ним через свої людські слабости завтра також будуть з Ним. Бо наша Українська Католицька Церква в усьому світі мусить бути одною. Не можна оминати наших блискуїх промовців: Достойного Сенатора канадського Парламенту п. Павла Юзика і д-ра Романа Осінчука, які безперечно віддані Великому Провідникові й справі, яку Він заступає. Своїми промовами на бенкеті вони збудували нашу громаду, а декого й освідомили.

Із далекого Чикаго прибули до нас пані Ія Мацюк, щоб своїм чудовим співом, поставою і відповідним репертуаром причинитися до високого рівня імпрези.

Скрипкове сольо проф. Мирона Шаяна викликало культурну насолоду.

Обом мистцям впевнено акомпаніювала проф. Ірина Заячківська і тим додала милозвучності й краси для свята.

Живою прикрасою бенкету були панночки в українських нарядах, які супроводили гостей до столів.

Напис під портретом Верховного Князя Церкви на чоловій стіні, по мистецьки виконаний п. Миколою Кавкою, пригадував всім пройдену путь Ісповідника нашої Церкви.

Напрошується згадати також і про виставку видань нашого Університету в Римі і публікацій зв'язаних з особою Блаженнішого Кир Йосифа, а також прекрасний образ Ярославської Матері Божої з Дитятком Ісусом. Виставкою дбайливо займався п. Степан Кікта (член Комітету).

Молитвою бенкет почався (о. проф. Е. Боднар) і молитвою закінчився (о. Ст. Оришкевич).

Щиро й побожно лунало многолітн Великому Ювілятові.
З. К.

Привітання сенатора П. Юзика на клівлендському летовищі. Вітають — перший зліва п. І. Попович, панна Маруся Попович і панна Маруся Квіт, панна Ліда Боднар, проф. Мир, Мельник — гол. Комітету, сен. П. Юзик і п. З. Квіт — секр.

В ПОКЛОНІ Верховному Архиепископові

Гості під час співу многоліття Великому Ювілятові.

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКОМУ КАТОЛИЦЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТОВІ В РИМІ, КЛІВЛЕНД, ОГАІО. Перший ряд від ліва: проф. д-р Мир. Мельник — голова К., д-р Р. Осінчук — промовець, пані Ія Мацюк — солістка, сен. Павло Юзик — гол. промовець, пані О. Бак — реф. збірки фондів, мгр Ст. Воляник — місто голова К., З. Квіт — секр. Другий ряд зліва: д-р М. Грушкевич — голова Контр. Комісії, мгр В. Ліщинський — скарбник, д-р Мир. Мичковський — заст. голови, д-р Я. Крив'як — пресовий референт й Яр. Кравчук — збірковий референт, д-р Вол. Боднар — орг. референт, інж. Іван Фур — член Контр. Комісії, Ст. Кікта — член Комітету і неприязний на знімці мгр Адам Вовк — Контр. Комісія.

МИ ПОВИННІ СТОРИТИ ОДНОМІЛЬЙОНОВУ ФУНДАЦІЮ

ДОСІ ЗІБРАНО ЛИШЕ БЛ. 130,000 ДОЛЯРІВ

Андрій КАЧОР

Як нам усім, українцям Канади, відомо, українське громадянство, зорганізоване в Комітеті українців Канади, на останніх трьох конгресах українців Канади одностайно вирішило створити одномільйонну Народну фундацію українців Канади ім. Тараса Шевченка.

Мета фундації: матеріально допомогати плекати, розвивати та удосконалювати українську культуру в Канаді.

Чартер фундації був схвалений канадським парламентом 22 липня 1963 року, тобто чотири роки тому назад.

Хто що дав

З того часу почалася збірка фондів на фундацію з таким вислідом:

— Перший річний звіт, на 31 березня 1964 р., виявив балансову суму 51,786.78 дол. (в тій сумі було вже 30,000 дол., вплачених централею КУК з фонду будови пам'ятника Шевченкові, поставленого у Вінніпезі в 1961 році).

— Другий фінансовий звіт, на 31 березня 1965 р., подав балансову суму 59,447.14 дол. За цілий рік фундація зросла ледве на 7,660.36 дол., або на 14.9%.

— Третій фінансовий звіт, на 31 березня 1966 р., був трохи кращий. Він виявив балансову суму 75,748.68 дол., або 16,301.54 дол. приросту, що становить 27.4%.

— Останній, четвертий з черги, звіт на 31 березня 1967 р. має балансову суму 129,949.04 дол., тобто 12.95% наміченого плану. За останній рік маємо вже 54,200,36 дол., або 71.6% приросту.

У наведених цифрах ніде не враховано задекларованих, але ще не вплачених, сум. Їх загальна сума в останньому звіті була 19,350,00 дол.

Наведені цифри не потребують коментаря. Вони більш як скромні. І якщо до кінця 1967 року не буде поважніших влат на фундацію, то доведеться нам усім паленити із сорому, бо це виявить нашу слабкість і брак загального почуття практичного патріотизму.

Замість давати фінансову оцінку останнього звіту, пригляньмося трохи ближче, звідки і від кого походять дотеперішні влати на фундацію. З останнього звіту бачимо, що платниками були:

а) 79 організацій, товариств і фінансових установ, включно з церковними громадами, які всі разом влатили 54,486.55 дол., або 42% всієї суми;

б) 8 записів з тестаментів на суму \$5,426.07, або 4.2% всієї суми;

в) 38 пам'ятоквих фондів, з яких вплинуло \$6,638.66, або 5.1% цілості;

г) 24 фундаторів, в тому двох меценатів (о. прелат Василь Кушнір і п-ство Стефан і Марія Янківські), які влатили 29,805.00 дол., або 22.9% всієї суми;

г) 147 членів (прошу звернути увагу: на всю Канаду 147 членів!) влатили 23,746.65, або 18.3% вплаченої суми;

д) дрібні жертводавці, яких теж небагато, влатили 9,616.59, або 7.5% всієї суми.

Наведені цифри балансової аналізи показують наочно, що серед тисяч наших церковних громад, світських і церковних організацій, культурно-освітніх товариств, професійних клубів і фінансових установ, не враховуючи тисяч наших промисловців і купців, що мають вже свої зареєстровані фірми, тільки 79 організацій, в тому одна-однісінька церковна громада (катедральна парафія св. Володимира й Ольги у Вінніпезі), відгукнулися позитивно на заклик Комітету українців Канади, на заклик наших митрополитів, на заклик дирекції фундації.

Дотеперішній скромний вислід свідчить також про байдужість наших багатих людей, які повинні б виявити хоч дрібку національного патріотизму. Тим часом досі в цілій Канаді знайшлося всього 24 особи, що гідно презентували цю багатшу суспільну верству і на ділі показали свій національний патріотизм. А де решта? Ми ж маємо сотні лікарів, адвокатів, інженерів, професорів, тисячі вчителів, купців і промисловців, які без великої напруги могли б стати фундаторами нашої єдиної фундації всеукраїнського значення.

Подані вище цифри виявляють, що й середньозаможні люди, які часто чваняться своїм патріотизмом, не спромоглися на вияв практичного патріотизму, бо число 147 членів, які влатили по 100 або більше доларів, дуже промовисто заперечує цей патріотизм. Просто не хочеться вірити, щоб на всю Канаду тільки 147 осіб, а разом з фундаторами 171 осіб, мають ясне почуття національної свідомості й обов'язку.

Цифри й точні звіти наших національних установ, зокрема такого типу, як Комітет українців Канади і Народна фундація ім. Тараса Шевченка — це найкращі показники нашої національної сили, організованості, дисципліни і справжньої національної свідомості.

Подивіться на списки

Народна фундація ім. Шевченка — це наш офіційний проєкт, проєкт усіх україн-

ців Канади з приводу сторіччя Канади. Завдання фундації такі поважні й далекоїдучі, сягають далеко поза межі нашого й наступного покоління, що про них не треба й говорити: вони всім самозрозумілі. І чомусь ми так дуже повільно здійснюємо такий великий і корисний для нас самих проєкт, який на очах цілої Канади пише нам наше свідоцтво.

Може здаватись, що вина в організації. Одначе мусимо ствердити, що організатори дуже докладно устійнили мету фундації; вони також вказали на різні можливості, як цю мету досягнути (в пресі, обіжниках, памфлеті, афішках, а навіть у тисячах приватних листів до окремих товариств і осіб); вони показали й назвали виконавців того плану: українське організоване громадянство із своїми місцевими проводами; вони устійнили різні категорії членства: меценатів, фундаторів і звичайних членів, щоб фундацію зробити доступною навіть для найбіднішого нашого громадянина; далі вони на всі їм доступні адреси приватних осіб, до всіх церков і організацій розсилають відповідні заклики, інструкції, памфлети, форми зобов'язань, афішки, а також гасла до українських газет у Канаді з проханням: стати членом, фундатором або меценатом фундації і, таким способом, допомогти собі самим, стати зрілою спільнотою, яка вмис не тільки плянувати, але намічені пляни виконувати!

о. д-р В. Кушнір

Степан і Марія Янківські

СИЛА ЖИДІВ

Є один нарід в світі, що має тільки національні свята, — це жиди.

Та кожне жидівське національне свято є одночасно й релігійним святом. Наприклад, жидівське свято Пасхи — це річниця на згадку виходу жидів з єгипетської неволі — є для жидів і релігійним святом.

І взагалі вся минувшина та культура жидівського народу тісно пов'язана з його релігією. Тому то для жида все те, що жидівське, не тільки національне, але й святе. В тім сила жидів.

Для жида старий Завіт Біблії — це свята книга і зорник найкращих творів старовинного писемства, та одночасно й історія жидівського народу. За економічну міць держави Ізраїля дбає релігія, яка примушує кожного працюючого жида платити національний податок, якщо ні, — йому відмовляють права вінчання і похорону за жидівським обрядом і на жидівським цвинтарі.

У жидів рабін найбільший сторож національних інтересів ізраїльського народу.

І в цьому їх сила.

Тому всім нам, хто не втратив почуття національної свідомості, не залишається ніщо інше, тільки перевірити списки останнього звіту і знайти там своє ім'я, а якщо його там нема, то треба подбати, щоб воно було в найближчому звіті, бо це єдиний спосіб рятувати наш загальний плян і нашу честь. Провірмо, чи наші друзі і знайомі є на цих списках і попробуємо їх переконати, що і їхні імена повинні там бути разом з нашими іменами.

Маємо ще кілька місяців до кінця грудня 1967 року, щоб врятувати наше добре ім'я в Канаді. А зробимо це вплатаю або принайменше деклярацією на вплату в означеному часі: \$100, \$1000, або \$5 - 10,000, щоб стати членом, фундатором або меценатом Народної фундації.

10 ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ НА ФУНДАЦІЮ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

Степан і Марія Янківські

Панство Степан і Марія Янківські, широко відомі підприємці на терені Вінніпегу і околиці. Немає у нас мабуть ніодного українця чи українки, котрі не знали б їх. Панство Янківські відомі не тільки серед української громади, але здобули собі признання також серед чужинців. Вони відомі не тільки як солідні підприємці, а ще більше як щедрі жертводавці на українські цілі (пам'ятник, Т. Шевченка, Пласт, Інститут Просвіта). Багато жертв п-ва Янківських покриті мовчанкою, бо вони у своїй скромності ніколи не афішують своєю жертвенністю. Черговим доказом їхнього громадського наставлення і жертвенності є вплата 10 тисяч доларів на фундацію ім. Тараса Шевченка. І ця жертвенність впливає з глибокого почуття патріотизму. Воки бо люблять над кожною невдачею нашої спільноти, а щиро тішаться нашими успіхами. Пан Степан Янківський заявив: якщо ми хочемо дорівняти іншим народам та досягнути це, що вони вже мають, ми мусимо жертвувати щедро на свої цілі. Якщо б серед наших добре ситуваних людей, було зрозуміння потреб нашої спільноти то вони своїми пожертвами, зокрема на Шевченківську Фундацію, могли б значно сприяти до збереження наших культурних надбань та розбудови нашого організованого життя в Канаді. Інші народи оцінюють нашу вартість, нашою жертвенністю.

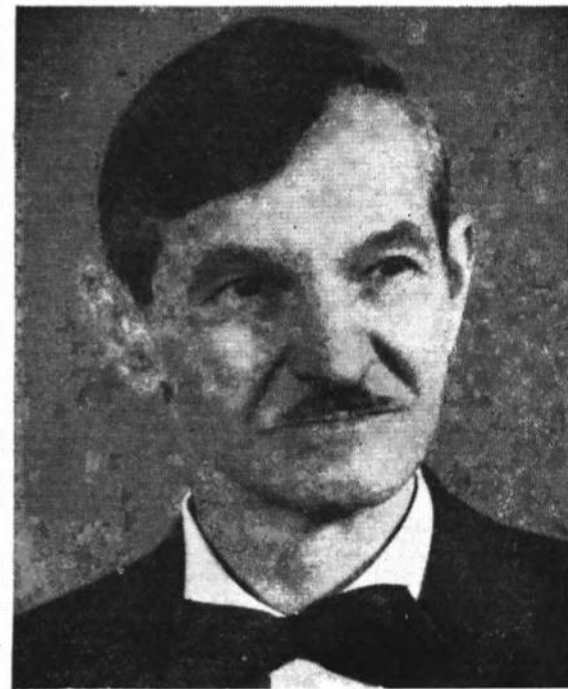
ВОЛОДИМИР РАДЗИКЕВИЧ

В середу 14 вересня 1966 року помер на 79-му році життя у Клівленді, Огайо, Америка, проф. Володимир Радзикович, видатний український вчений, історик літератури і літературознавець, письменник, педагог і громадський діяч. Володимир Радзикович народився в 1886 в Галичині. Здобувши філологічну освіту у Львівському університеті, проф. Володимир Радзикович присвятився виховній і педагогічній праці, як учитель української мови й літератури. Довгі роки проф. Володимир Радзикович був професором української гімназії у Львові разом з проф. Олександром Тисовським, якого вісімдесятиріччя урочисто відзначило цього року українське суспільство, головню українські пластуни. В час війни проф. Радзикович був директором української гімназії у Львові, як також призначений доцентом Львівського університету. Володимир Радзикович є автором історично-літературних монографій, підручників до історії літератури, в тому популярної три-томової „Короткої історії української літератури“, що вийшла вже кількома виданнями і являється підручником для навчання української літератури в середніх школах. Він проявив себе як письменник! Його перу належить повість „Шляхом туги“. Відомі його віршовані оповідання для дітей, головню „Пригоди Юрчика Кучерявого“, що стали улюбленою лектурою вже кількох молодих поколінь.

Проф. Володимир Радзикович походив (по батькові і по матері) із старої — дуже заслуженої для національної справи в Галичині і добра української католицької Церкви — священичої родини. Народився він 17 жовтня 1886 р. в с. Вишенка Мала б. Янова, повіт Городок, Львівської області, де його батько, о. Петро Радзикович, був парохом. Його дід, о. Олександр Радзикович, був парохом у Шоломії, повіт Бібрка, Львів. області, бібрецьким деканом, головою бібрецької повітової «Руської Ради», а в 1870 р. також послом до галицького Крайового Сейму у Львові. Дідом з матірнього боку був о. Еміліян Пясецький, парох у с. Вишенка Велика біля Янова, пов. Городок. Був він янівським деканом і почесним радником Митрополітової консисторії за Митрополита і кардинала Сильвестра Сембратовича. Його прадідом по матерньому боці був о. декан Михайло Криницький, парох у Тиличі за Мушиною над Попрадом, у Зах. Лемківщині. О. М. Криницький відіграв історичну роль у відродженні Лемківщини в 1848 р. Він теж перший зайнявся писанням історії своєї тіснішої батьківщини і написав та власним коштом видав у Відні 1853 р. книгу «Историческое состояние наместничества Мушинского» (тобто Мушинського деканату, що сягав від Криниці поза Карпати аж майже до Пряшева до 1849 р.). А у вступнім слові о. М. Криницький зазначив, що пише цю книгу з метою, щоб полякам виказати, що «Лемки не є ніякими колоністами-осадниками, а автохтонами на своїй історичній землі» (докладніше про цю справу див.: Ст. Шах «Між Сяном і Дунайцем» ч. I, вид. «Христ. Голос»,

В дні 1-го червня відійшов у вічність в Клівленді визначний український композитор, диригент і діяч сл. п. Ярослав Барнич, осиротивши українців у цілому світі. Народився він 30-го вересня 1896 р. в селі Балінцях, Коломийського повіту, Зах. Україна, в родині вчителя. Брав активну участь у визвольних змаганнях, а після війни поринув у світ музики і співу — вчив, творив, диригував. Став він твором таких опереток, як «Шар'ка», «Пригоди в Черчі», «Гуцулка Ксеня», «Дівчина з Маслосоюзу» та інших композицій. На еміграції був викладачем Укр. Музичного Інституту в Лорейн, Огайо, та славним диригентом хору ім. Тараса Шевченка в Клівленді. Широковідомий як у ЗДА, так і Канаді. Одержав почесне громадянство таких міст: Вінніпегу, Клівленду, Парми і Лорейну. Він був завзятим борцем на полі культури, працював ціле своє життя для українського народу, для розвитку української культури і пропаганди українства в світі.

Похорони сл. п. Ярослава Барнича відбулися при масовому здвизі народу, в понеділок, 5-го червня. В. Й. П.

Ярослав Барнич

Мюнхен 1960).

Плекались, отже, в родині Радзиковичів - Пясецьких - Криницьких наукові і патріотичні традиції. Зокрема плекано в домі о. Петра Радзиковича спів і музику. Вишенський парох о. Петро був добрим співаком, грав на скрипці, а його дружина (не тямлю вже імені) на арфі. І неначе у спадщині перебрав це музичне зацікавлення від своїх батьків їх найстарший син Омелян (нар. 1882), вихованок Академічної гімназії, що опісля став священиком і парохом у Вишенці Великій (де колись був парохом його дід о. Е. Пясецький), а також янівським деканом. О. Радзикович визначився високим, вишколеним у музичній школі, баритоновим голосом і виступав з сольоспівами на духовних концертах у Львові та грав концертово на фортепіяні. Помер він, бездітним удівцем, 1939 р. (Я знав о. Омеляна особисто; познайомився з ним під час польсько-української війни на плебанії у Вишенці Великій, коли наш курінь, в групі атамана Андрія Долуда, оперував на фронті між Яновом і Городком.

Степан Шах

Д-р Степан Баран

Загрожена могила

В 1953 р. помер в Мюнхені і звертається ось цим до нашої Німеччини, наш висококозаслужений і всім відомий громадянин д-р Степан Баран. На дніх наспіло суди письмо від заряду цвинтаря „Вальдфрідгоф“, в якому повідомляють, що минає речення запланування дальшої слідуваної рати за могилу, і якщо цю рату не заплатять, то могилу разом з вартісним пам'ятником зліквідують. Чейже не допустимо до того, щоб тепер тлінні останки нашого висококозаслуженого громадянина викинено на смітник! Це був би сором для нас усіх!..

Для збереження тієї могили заснувався комітет в Клівленді, ЗДА. Цей комітет

ших громадян у вільному світі, а зокрема до тих, які знали і цінили Небіжчика, скласти, хоч би і скромні датки, на покриття коштів вдержання тієї могили на цвинтарі. Всі датки будуть поіменно проголошені своєчасно в часописі. Датки просимо слати на адресу:

Комітет для збереження могили сл. п. д-ра Степана Барана:

“OSNOVA” Ukrainian Credit Union, 4436 State Rd., Cleveland, Ohio 44109, U.S.A.

Михайло Хроновят
Михайло Топорович
Степан Небеш
Жигмонт Олександр
Іван Гурко

UKRAINIAN BANDURISTS CHORUS

В 60-ліття кобзаря-композитора

Григорія Китастого

ГРИГОРІЙ КИТАСТІЙ

Григорій Китастий народився 17 січня 1907 року в козацькій родині в місті Кобиляки на Полтавщині. 1930 року він закінчив Полтавський Технікум і склав іспити до Київського Музично-Драматичного Інституту імені Миколи Лисенка. В 1935 році найкращі капелі бандуристів України — Полтавська і Київська — об'єдналися в одну капелю. Григорій Китастий став постійним членом капелі як концерт-майстер, а з 1937 року як заступник мистецького керівника капелі.

За окупації України німцями в Києві створено капелю бандуристів імені Тараса Шевченка. Керівником її став Григорій Китастий. Від того часу життя Ювілята тісно пов'язане з Капелею Бандуристів. Капеля під його керівництвом дала багато концертів в Україні, у всіх державах Західної Європи, США та Канади. Григорій Китастий керував Капелею й рівночасно працював над новими композиціями. Він відомий як добрий композитор з усіх жанрів: ліричного, жартівливого, мінорного і героїчного. Багато віршів наших поетів-сучасників, Гр. Китастий поклав на музику. Віртуоз-бандурист та композитор Григорій Китастий мешкає в Чикаго, керує ансамблем бандуристів ОДУМ-у та бере активну участь в громадському житті українського Чикаго.

THE HONORABLE PAUL MARTIN
Canadian Minister of National Health & Welfare
"The authentic folk music of the Ukrainian Bandurists Chorus offers the listener a unique and memorable musical experience."

THE HONORABLE MARGARET CHASE SMITH
United States Senator
"Their music is beautiful. It must come from their hearts and souls."

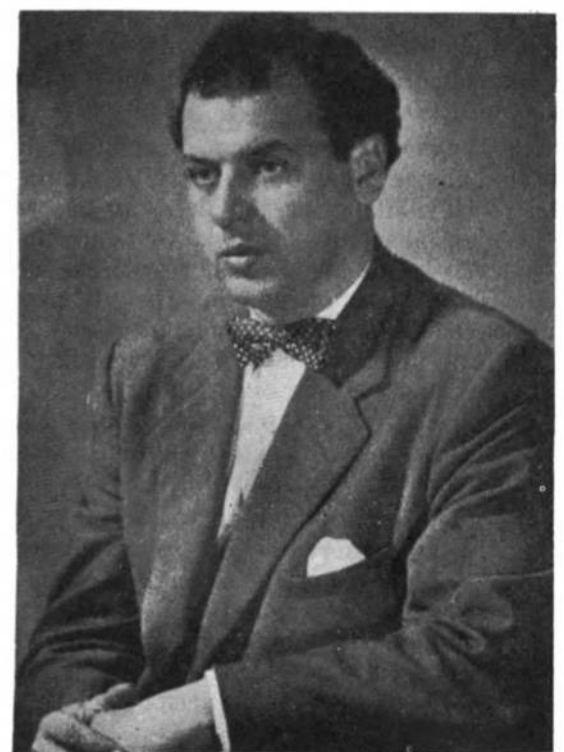
IN AMERICA WHERE THE BANDURISTS ARE NOW PERMANENT RESIDENTS
THEIR UNUSUAL MUSIC LIVES AGAIN TO DELIGHT YOU
AND ADD ITS BEAUTIES TO OUR CULTURE

ДАРІЯ КАРАНОВИЧ

Д-р ЗІНОВІЙ ЛИСЬКО
директор УМІ (від 1961 р.)

Ігор Соневицький

ТАІСА БОГДАНСЬКА
учителька фортепіана

**Д-Р З. ЛИСЬКО ПЕРЕВИБРАННИ
НА ПРЕЗИДЕНТА У.М.І.**

Дня 25-го червня ц. р. в Українському Музичному Інституті в Нью-Йорку відбувся Звичайний Загальний З'їзд членів УМІ, на якому ухвалено новий статут і вибрано Раду Директорів, що складається з 17 членів. По З'їзді ця Рада відбула своє 1-ше засідання, на якому вибрано Президентом УМІ д-ра Зіновія Лиська, віцепрезидентами Дарію Каранович і д-ра Богдана Лончину, а секретарем д-ра Ігора Соневицького. Крім них до Президії належать: Меланія Байкова, Ольга Чипак і д-р Богдан Каранович, як скарбник. Крім вичислених у Президії входять у Раду Директорів: Іван Недільський, Таїса Богданська, Любо Мацюк, Юрій Оранський, Юрій Цибрівський, Ярослав Лабка, Ольга Наконечна, Лідія Шав'як і члени Контрольної Комісії: проф. д-р Микола Полевський, і Богдан Перфецький.

**ВИЙШЛА ПРАЦЯ ІГОРЯ
СОНЕВИЦЬКОГО ПРО ВЕДЕЛЯ**

Як повідомляє «Свобода», Музикологічна Секція Української Академії Наук видала книжку д-ра Ігора Соневицького під назвою «Артем Ведель і його музична спадщина». Автор подає біографію і огляд творчості цього нашого композитора кінця вісімнадцятого сторіччя, використовуючи дотепер недоступні для науковців матеріали. Книжка має 178 сторін друку, подає резюме в українській і англійській мовах, і закінчується індексом згадуваних імен.

ОЛЬГА СУШКО-НАКОНЕЧНА
керівник школи, учителька фортепіана

ЛІДІЯ ШАВ'ЯК
керівник школи, учителька фортепіана та теоретичних предметів

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ МЕЛОДИ

Д-ра Зіновія Лиська

Український народ пишається величезним скарбом народної пісенності, який з давен-давен ще з княжих часів переходується в пам'яті нашого народу. Однак перші записи пісенного матеріалу почалися щойно в другій половині XVIII стол. Лиш деяким пісням пощастило потрапити на сторінки пісенних збірників. А скільки тисяч пісенних перлин ще до сьогодні не дочекалися свого запису! Та й ті пісні, що були записані — поволі вимирають, бо багато збірників сьогодні недоступні або являються рідкісними. А скільки наших пісень попало в чужинські публікації народних мелодій? Для прикладу згадаємо, що лише в останньому томі праці польського етнографа О. Кольберга знаходиться около 600 волинських мелодій! А скільки народних мелодій давнішого походження штучно перетворюються в „нові” пожаттєві пісні і стають на службі ворожої пропаганди про „щасливий рай” і т. д.?

Українська народна пісенність в порівнянні з іншими народами багата й оригінальна. Але щоб цю оригінальність показати чужинцям-музикознавцям треба познайомити їх з конкретним нотним матеріалом. І саме тут дошкульний брак нотного матеріалу! Його мало по бібліотеках, а давніші видання майже вичерпані.

Отже збічник „Українські Народні Мелодії”, який поміщує коло 11,500 мелодій, буде гідно репрезентувати українську музичну культуру і буде одним з найбільших у світовій літературі цього роду.

Недільський Іван

ЯРОСЛАВ ЛАБКА
керівник школи, учитель скрипки

ОЛЬГА ЧИПАК
керівник школи, учителька фортепіана

БОГДАН ПЕРФЕЦЬКИЙ
учитель фортепіана

ЮРИЙ ЦИБРІВСЬКИЙ
керівник Шкіл УМІ в Бріджпорті, Гартфорд і Нью Гейвені, учитель фортепіана

Над могилою великої співачки

Вістка з рідних земель про смерть Сальомеї Крушельницької заскочила всіх. У метушні нашої мандрівки ми забули про її тиху старість. Та не забулася її постать і її мистецький шлях, що пройшов крізь сцени цілого світу.

Сальомея Крушельницька виступала в 1902 р. у Парижі у ролі Ельзи в опері „Льогенгрін“

Молода Сальомея народилася у галицькій священничій сім'ї. Серед багатьох дітей, де всі були обдаровані добрим голосом і слухом, вона може й не мала б нагоди виявитись. Та її батько о. Амврозій розумів вагу мистецького таланту. Він був одним із поступових священників, що листувались із Франком і Павликом і шукали кращої долі для свого народу. Тому не зважаючи на труднощі й упередження, він вислав Сальомею на науку співу до Відня, а потім до Італії.

Із часу її студій збереглося її листування з Михайлом Павликом, яке показує круг її людських зацікавлень та повязаність із рідним краєм. Павлик по батьківськи дбав про те, щоб молода мисткиня не відривалася від рідного ґрунту. Він посилав їй книжки й газети, реферував їй замітні події й дуже уважно ставився до її відгуку.

Сальомея Крушельницька на цьому вчилася. Вона школила не тільки свій голос, але й знання людей та проблем. І поставила собі небуденну ціль, яку й осягнула. Бо вперто й послідовно вона перейшла всі великі сцени світу. Критика признала їй найвищі осяги в орудуванні голосом та грі.

Тепер, коли стільки наших мистців пробивається вперед у західному світі, можемо оцінити цей її успіх. Вона пройшла цей шлях сама, без досвіду й без піддержки свого гурта. Напевне заважила тут — крім її мистецьких даних — також сила її особистості, що вміла й хотіла дійти до цілі.

Але як прикметно для жіночої вдачі: на старості літ вона вернулася до рідної хати! Її потягнуло родинне тепло (у Галичині жило шість її сестер), її приманив дух рідної пісні, що колись вона її так чудово співала. І вона не покинула цього свого пристановища і в добу лихоліття. Там, на Личакові, спочили її тлінні останки поруч інших наших великих мистців.

В. Д. Л. Б.

Скорик

Неабиякі здібності виявив випускник нашої консерваторії молодий львівський композитор Мирослав Скорик. Написавши кілька музичних творів, він зумів завоювати популярність серед любителів музики. Створена композитором симфонічна поема «Сильніше смерті» розкрила його великі творчі можливості.

“Любов до музики прийшла до Скорика у його дитинстві. Вдома віко фортепіано майже не закривалося. Грала мати, яка свої непересічні музикальні здібності дістала у спадку від бабки Мирослава — Соломії Крушельницької, відомої оперної співачки, що виступала разом з Собіновим і Шаляпіним.”

Мирослав Скорик закінчив Львівську консерваторію ім. М. Лисенка в 1960

РІК VIII, «ЕКРАН» Ч. 33-34, КВІТЕНЬ-СЕРПЕНЬ 1967

НА ВЕЛИКУ СЦЕНУ

Людина праці стала справжнім володарем своєї долі, вона має всі можливості для широкого і всебічного розвитку здібностей. Квітують народні таланти.

Ректор Львівської державної консерваторії ім. М. Лисенка Микола Філаретович Колесса розповідає про шлях у мистецтво дітей радянських трудівників.

Перед тим, як розказати про випускників Львівської консерваторії, хочеться відзначити талант нашого молодого скрипаля Олега Криси. Він одержав у рідному місті середню музичну освіту. Ми всі були очевидцями його успіхів. Дитинство Олега Криси, його здібності розвивалися на родючому ґрунті.

Хлопчик почав грати на скрипці вже в шість років. Небуденний талант відкрив йому двері до Львівської музичної школи. Під наглядом досвідченого педагога К. К. Михайлова він успішно закінчує 11-й клас. На міжреспубліканському концерті у Києві учнем зацікавився видатний радянський скрипаль Давид Ойстрах. За його пропозицією Олег Криси вступає до Московської консерваторії ім. П. Чайковського.

Всесвітню славу музикант здобуває у жовтні 1963 року в рідному місті генія скрипки Нікколо Паганіні — Генуї. Там проходив міжнародний конкурс скрипалів на його честь. У ньому вперше взяли участь радянські музиканти. І тут краще за інші прозвучала чарівна Олегова скрипка, яка принесла йому триумф.

Згідно з традицією конкурсу, він удостоївся честі зіграти на скрипці Паганіні.

Його вчителями композиції і теорії музики були Адам Солтис і Станіслав Людкевич. Тоді він написав теж свій перший видатніший твір, який приніс йому признання і поза межами України. Була це його “Сюїта для струнного оркестру,” і цей твір виконано з великим успіхом на міжнародному фестивалі молоді і студентів у Гельсінках в 1963 році, а тепер його виконують на концертах по всій Україні.

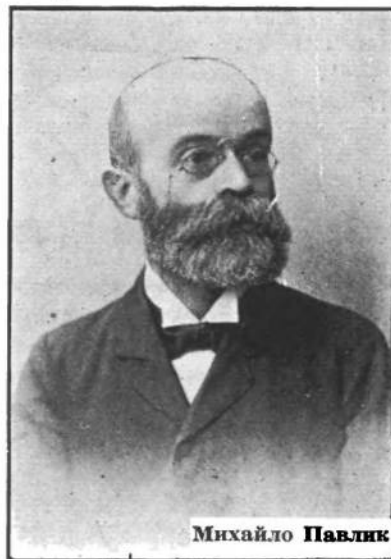
Після покінчення музичних студій у Львові молодий композитор поїхав на трирічну аспірантуру в Московській консерваторії, де студіював у професора Дмитра Кабалевського. Як дипломну роботу після скінчення аспірантури Скорик написав кантату “Людина” на слова литовського поета Е. Межелайтіса. Цей твір взяли для виконання симфонічна оркестра Львівської Філгармонії і хорова кацеля “Трембіта”.

Композиторському дару Скорика належать ще такі

Олег Криси.

пісні як “Вечірнє місто” також на слова Петрика, “Вечори на високому замку” та “Не топчуть конвалій” на слова Р. Братуня, “Аеліта” та “До крилатих світань” на слова Б. Стельмаха і ін. Три роки тому Р. Скорик зорганізував у Львові естрадну оркестру, і дівочий квартет, з якими виступає на концертах і для яких пише музику та komponує пісні. Його творчості цього жанру властива глибока ліричність і мелодійність.

Михайло Павлик

ФІЛЬМ ПРО СОЛОМІЮ КРУШЕЛЬНИЦЬКУ

Студія хронікально - документальних фільмів випустила документальний фільм “Пісня Подолянки” про славу нашу співачку європейських опер Соломію Крушельницьку. Авторка сценарію Галина Засць, режисер Роман Фощенко. Прем'єра у Львові й Тернополі пройшла з великим успіхом. (“Вітчизна” кн. 2).

Композитор М. Скорик.

З української хроніки

■ НОВИНИ З АВСТРІЇ

■ ВІДЕНЬ

ЮВІЛЕЙ ГНАТИШИНА

Широковідомий наш композитор Андрій Гнатишин, що постійно живе у Відні відсвяткував 60-ті роковини з дня народження.

Щоб ушанувати ювіляра, створено Ювілейний Комітет, куди увійшли представники Союзу українців Австрії, Культурного товариства «Буковина», Українського Жіночого Союзу та Братства св. Варвари.

Заходами цього комітету, 15 квітня ц. р. у Віденській консерваторії відбувся концерт з творів Андрія Гнатишина. А 22 квітня концерт, присвячений ювілятові, влаштовано в «Будинку Нансена».

На Великдень 30 квітня Віденське радіо передало Воскресну Утреню, наспівану хором церкви св. Варвари, яким дирижує Андрій Гнатишин.

Уродженець села Чижки (коло Львова), Андрій Гнатишин був свого часу учнем Станіслава Людкевича, а потім — у 30-их роках — навчався у Віденській консерваторії.

Після закінчення консерваторії залишився у Відні, де від тридцяти років керує хором української католицької церкви св. Варвари. Очолюваний ним хор відомий із численних концертів в Австрії, Німеччині та інших країнах, а також із грамофонних записів українських колядок і щедрівок.

Андрій Гнатишин має поважний музичний доробок. Самих тільки хорових творів — понад 100. Найвідоміші з них — «Коломийки» та «Садок вишневий». Із солоспівів особливо популярні — «Жита», «Гей, дівчата», «Мамо моя», «Пісне».

Серед інструментальних творів — «Українська сюїта», «Мое село», «Прощання Батьківщини», «Українські народні танки».

Чимало працює композитор у царині церковної музики. Андрій Гнатишин — автор «Служби Божої» для чоловічого хору, кількох творів для мішаного хору та хорових пісень з релігійним текстом.

Проф. Юрій Шевельов-Шерех, довілітній дорадник УСГ при Колумбійському університеті.

ПРОФ. ЮРІЙ ШЕВЕЛЬОВ ПИШЕ «ІСТОРІЮ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ»

Із репортажу Леоніда Полтави у «Свободі» довідуємося, що професор слов'янської філології в Колумбійському Університеті Юрій Шевельов (Юрій Шерех), один із найкращих українських мовознавців, отримав від Американської Ради Наукостанов Установ стипендію в сумі 4.000 дол. для фінансування його праці над історією української мови. Проф. Шевельов прибув до Америки в 1952 році з університету у Швеції, два роки був лектором у Гарвардському Університеті, а від р. 1955 є професором слов'янської філології в Колумбійському Університеті. З його головних друкованих праць треба згадати англійською мовою «Синтакса сучасної української літературної мови» (понад 600 сторінок), що вийшла в Голландії. «Передісторія слов'янських мов», що вийшла у двох виданнях, німецькою мовою «Українська літературна мова» і ін., крім цього багато праць українською мовою. Нова праця «Історія української мови» (англійською мовою) буде мати коло 500 сторінок. Для окремих студій над матеріалами для цієї праці проф. Шевельов виїде на початку жовтня ц. р. до Західної Європи.

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР РОМАНА ЗАВАДОВИЧА

Боффало (ЗДА). — З нагоди з'їзду регіонального комітету Золочівщини, на якому був присутній золочівець Ромач Завадович, влаштовано йому, при співпраці з місцевим відділом УККА, авторський вечір у залі читальні дому «Дніпро». В заступстві хворого ред. Гошовського з Торонта слово про автора та його літературну, виховну і громадську працю сказав д-ра М. Лоза, а пані О. Бережницька, Р. Волинець, Л. Гайдар, Л. Лисак і Н. Стецьків відчитали деякі його твори. Також сам автор прочитав два оповідання для дітей та вказав на потребу поширювати дитячі видання та зацікавлювати ними молодих читачів, якщо хочемо вдержати їх при нашій спільноті. Заля була виповнена старшими громадянами, молоддю й дітьми, які з зацікавленням слухали читані твори. Двоє пластунів склали авторові подяку за його працю для молоді та вручили йому китицю троянд. (О. З.)

Проф. Роман ЗАВАДОВИЧ перший співробітник «Екрану»

молодечого студентського журналу «Смолоскип» О. Зінкевича «З генерації новаторів». Автор розглядає критичні статті, зокрема І. Світличного й І. Дзюби, заторкуючи також творчість багатьох шестидесятників та насвітлюючи, в яких невідрадних обставинах доводиться творити молодій літературній генерації в советській Україні. У своїй книзі автор покликається на 149 джерельних публікацій. У книзі подано майже повну бібліографію обох переслідуваних молодих критиків та передруковано в цілості або з незначними скороченнями найбільш контрверсійні статті в підсоветській дійсності І. Світличного — «У поетичному космосі» й «Сучасне українське літературознавство» й І. Дзюби — «Сумлінність художнього дослідження», «У дивосвіті рідної хати» та «Очистительний і животворящий вогонь». Обкладинка — Ореста Поліщука. Книжка має 244 сторінки і є формату великої вісімки («Смолоскип»).

Предвісники і творці Листопадового Зриву

Накладом і друком видавництва «Тризуб» у Вінніпегу, появилася 324-сторінкова праця ред. Степана Волинця під наголовком «Предвісники і Творці Листопадового Зриву. Західно-українські громадські і політичні діячі».

В книжці подано 36 силуеток отих діячів і як показує іменний показник, згадано в ній 611 імен зв'язаних з історією доби між 1848 і 1918 роками. В книжці подано теж 57 ілюстрацій так, що вона є певного рода довідником для тих, що цікавляться тією добою.

Книжка друкована на доброму папері. Її ціна становить 4.00 дол. і її можна набути і замовляти в книгарні «Українського Голосу».

Адреса:

Ukrainian Voice
P.O. Box 3629, Sta. B.
Winnipeg 4, Man.

С. Волинець.

Осип Зінкевич, ініціатор і голова Українського Студентського Архіву-Музею (УСАМ).
О. ЗІНКЕВИЧ «З ГЕНЕРАЦІЇ НОВАТОРІВ»

У видавництві «Смолоскип» вийшла джерельна праця редактора

ПРОФ. Т. МАЦЬКІВ

Theodore Mackiw was born in 1918 in Strutyn, Ukraine, where he completed his undergraduate training. The end of World War II found him in Germany, where he served as head of Search Section of Documents Intelligence, Records Division, United Nations Relief Rehabilitation Administration, CHQ, APO 757 US Army. His graduate work in History and Russian was completed at Frankfurt University, where he received his Ph. D. (cum laude) in 1950. He also studied at Seton Hall University, Harvard Extension School and was granted a Post-Doctoral Research Fellowship at Yale in 1959. In 1962 he attended an International Summer Seminar in Linguistics at Jesus College, Oxford University, and the 2nd International Summer Seminar in East European Languages in Vienna (1962).

Dr. Mackiw served on the faculty as a visiting professor at "Maria Hilf" Collegium in Schwyz, Switzerland, as professor and chairman of the History Department at Lane College, taught at Albertus Magnus College, Seton Hall University, the University of Rhode Island, and since 1962 has been on the faculty of the University of Akron as associate professor of Modern Languages and East European History.

Professor Mackiw is a member of many professional organizations and author of a number of publications in the field of East European History. He represented the Shevchenko Scientific Society at the 11th International Congress of Historical Sciences in Stockholm, and at the 12th Congress in Vienna he represented the University of Akron.

ВИДАНО НОВИЙ РОМАН ПИСЬМЕННИЦІ ГАЛИНИ ЖУРБИ П. Н. "ТОДІР СОКІР"

Нью - Йорк — У видавництві "Наша Батьківщина" появилася книжковим виданням перший том написаного "на тлі історії", роману видатної української письменниці Галини Журби п. н. "Тодір Сокір". В цьому широко задуманому, за своїм характером мемуарному романі авторка виводить дореволюційну українську Волинь з багатою галереєю постатей з-поміж волинської інтелігенції і селянства. Дотримується у своєму романі Галина Журба свого окремого право-

Проф. Мацьків є співредактором журналу "Український Історик", автором багатьох публікацій з історії України та в українських як у чужинських журналах. У 1963 р. опублікована його праця про Мазепу німецькою мовою. У 1960 р. він репрезентував НТШ у Стокгольмі на 11-му, а в 1965 р. Акронський університет вислав його на 12 Міжнародній Конгрес Історичних Наук у Відні. Докладніша його біографія є поміщена в "Who's Who in the Midwest" 1966. У 1964 р. він організував у рамках вечірніх курсів на Акронському університеті курс історії України й вже четвертий рік провадить цей курс. Він є постійним співробітником "Нового Шляху", де пише критичні огляди та рецензії про сучасну підсоветську літературу.

**PRINCE MAZEPA,
HETMAN OF UKRAINE**
in
Contemporary English Publications
1687 — 1709

by
Theodore Mackiw
The University of Akron

Dr. Mackiw has performed a major feat of historical research in the preparation of this work. His treatment of this unique topic reveals an unusual familiarity with the sources.

Prof. Mackiw's book throws light on a portion of East European History that receives little attention in most English language accounts. This work shows that the Hetman Mazepa's exploits were fairly well known as evidenced by reports in contemporary English publications.

Prof. Mackiw's work is of special significance in that it provides an extraordinary insight into the relationship between the Hetman, the Czar, and the Swedish King; men of diverse backgrounds and interests.

In his introductory chapters, Dr. Mackiw acquaints the reader with the historical development of the English press and analyzes its sources of information. He not only describes the general situation in Eastern Europe, particularly in the Ukraine; but also presents a brief biography of Mazepa, which helps explain his motives in joining the Swedish King.

Dr. Mackiw's book, meticulously researched in European and American Libraries and Archives, will help revive Mazepa's career and reputation for a wider audience.

George W. Knepper
Professor of History
The University of Akron

пису. засади якого вона обороняла свого часу в ряді статей. Галина Журба, народжена Домбровська і заміжжю Нивинська, виступила із першою збіркою оповідань "З життя" ще в 1909 році і в 1910 - 1914 була співробітницею журналу "Українська Хата". Перв її належить також оповідання "Похід життя" (1919), сценічний етюд "Маланка" (1921) і повісті "Зорі світ заповідають" (1933), "Революція йде" (1937) "Доктор Качйоні" (1943) та видана вже РІК VIII, «ЕКРАН» Ч. 33-34, КВІТЕНЬ-СЕРПЕНЬ 1967

Проф. Б. Боцюрків візьме участь у міжнародній конференції в Женеві

Едмонтон. — Проф. Богдан Боцюрків з Альбертського Університету в цьому місті візьме участь — на запрошення Женевського Інституту для студій над релігійними інституціями — у міжнародній конференції в Женеві у Швейцарії, присвяченій розглядові сучасних релігійних та інтелектуальних течій в Советському Союзі. Конференція відбудеться в половині вересня ц. р. і під час однієї із її сесій проф. Б. Боцюрків прочитас доповідь на тему „Концепції взаємин між Церквою і державою в СССР. У зв'язку із своїм віздом до Женеві проф. Б. Боцюрків відвідає також деякі із науково-дослідних осередків у Німеччині, Італії та Франції. На недавньому з'їзді канадійських наукових товариств, який відбувся в Оттаві, проф. Б. Боцюрків виголосив доповідь на тему „Советська церковна політика з перспективи півстоліття". Під час цього з'їзду проф. Б. Боцюрків був обраний, як представник зах. провінцій Канади, на члена управи Канадійської Асоціації Політичних наук.

Д-р Богдан Боцюрків, який 1956 року почав працю університетського викладача в Едмонтоні, став тепер звичайним професором політичних наук в Альбертському університеті.

42-річний професор Боцюрків є автором численних статей, друкованих у різних фахових журналах і збірниках. Теж в українській пресі появилось багато його статей. Як діяльний член української громади, він часто виступає з доповідями та опікується українським студентським клубом.

В 1961 році Б. Боцюрків одержав диплом доктора філософії Чикагського університету, захистивши велику дисертацію (600 сторінок машинопису) з нової церковної історії України. Вивчаючи релігійне становище в СССР, проф. Боцюрків зібрав досі дуже багато матеріалів в архівах та бібліотеках багатьох міст Америки й Європи.

другим томом роману "Тодір Сокір". В 1968 році письменниця відзначитиме своє вісімдесятиріччя

на еміграції 1955 року мемуарна повість "Далекий світ". Живе письменниця в Філадельфії, де працює над

ГАЛИНА ЖУРБА

НА ФОТО: Ред. ІВАН ОВЕЧКО (праворуч) у кабінеті Міської Управи м. Айхштет у Німеччині з посадником того міста — АНТОНОМ ШМІДОМ. З нагоди відвідин влітку цього року того міста в Німеччині редактором і управителем тижневика „Вільний Світ” в Америці місцевий німецький щоденник, що виходить тиражем 60.000 прим. під наз. „Айхштетський Кур'єр”, умістив довгий репортаж-інтерв'ю з українським журналістом і цією світліною, інформуючи читачів також про патріотичну діяльність газет „Кан. Фармер” і „Вільний Світ”, головним редактором яких є МИРОСЛАВ Р. ШКАВРИТКО в Канаді. Обербюргермайстер міста д-р Г. ГУТЕР вручив українському гостеві подарунок у знак симпатії до самостійницьких, антикомуністичних змагань української преси на чужині.

LOS ANGELES

Українці над

Українська танцювальна група маестра Е. СМАЛЬЦЕВА в Лос Анджелесі під час виступу в Інтернаціональному Інституті 5-го серпня 1967 р. Ця група брала участь також у святкуванні 186-літнього ювілею Лос Анджелесу, виступаючи 1-го вересня ц. р. в Сентурі Плаза. НА ФОТО: Оксана Стойко, Роксана Чужак, Наталія Борисова, Валя Діденко, Карін Майнер (американка) і Ніна Касперська. Юрій Смальців (син маестра), Террі Логагре (американець) і Віталій Нетеза-Пилипенко. На фото бракує ще двох учасників: Лесі й Христини Полотнянків,

ВІКТОР ГНИП — 4-х річний синок п-ва Григорія й Ольги Гнип. Малий Віктор — постійна вітха каліфорнійських українців під час всляких імпрез. Він дуже часто виступає з деклямаціями віршів, іноді доволі довгих, і виголошує їх надзвичайно голосно й уміло, відповідно жестикулюючи й з наголосом вимовляючи потрібні місця. Його перші виступи на сцені з деклямаціями каліфорнійська громада пам'ятає ще відтоді, коли йому було всього-навсього 2 роки. Віктор знає напам'ять 15 віршів, при чому деякі з них по 48 і більше рядків і змістом своїм досить тяжкі для дітей шкільного віку, але дошкільник Віктор справляється блискуче з своїм улюбленим завданням.

Courte visite à M. Jean Kurok

МИСТЕЦЬ - РІЗЬБАР ПО ДЕРЕВУ

У французькому ілюстрованому журналі "Фюзіон", що виходить у Льорені - Л'юнгві, у Франції, в числі за травень ц.р. появилася під наголовком "Мистець - різьбар по дереву" ілюстрована трьома великими фотографіями стаття про українця Івана Курка, який працював на залізни-

ці продовж 29 років і саме відійшов на пенсію. Він попав на сторінки цього журналу завдяки своїм українським т. зв. гуцульським різьбам і українським вишивкам, що їх вишиває його дружина.

Репортер журналу відвідав родину Куроків у їх домі і пише про Івана Ку-

рока так:

"Народжений в Україні в 1901 році, п. Іван Курок вчився у промисловій школі, де навчився ковальства та слюсарства. В 1918—20 роках він був вояком армії Української Республіки. Пізніше його околицю прилучено до Польщі, після чого він служив від 1923 — 1925 року у польській армії, а пізніше виїхав до Франції, куди згодом приїхала Марійка, з якою він оженився. Під час останньої війни в роках 1939 — 1940 він служив у французькому Чужинецькому Легіоні.

Від 1937 року п. Іван Курок працював у Сенель на залізниці як слюсар - механік, але у вільних хвиликах (а від часу, як пішов на пенсію, цілий час) різьбить по дереву виключно для своєї приємності.

Дерево, яке служить йому матеріалом для праці є плятан, Воно дуже тверде і можна порівняти його із сталлю — каже п. Курок, який засоблюється цим деревом здебільшого в доколишніх лісах, де його рубають. Оброблені до потрібних пропорцій кусники дерева він сушить при кухні, аж поки воно не стане зовсім білим.

Пилкою та терпугом він надає дереву остаточну форму предмету, а потім барвить його засобами, уживаними звичайно для забарвлення паркетів. Політуру отримує за допомогою арабської гуми, розпущеної в паливному алькоголі.

на 25 ій стор.

En un espace assez réduit, pour que tout entre dans le champ de l'appareil photographique, M. Kurok a réuni un échantillonnage de ses œuvres récentes ; il se trouve près de son épouse qui a collaboré à cette présentation :

- *Tout ce qui est tissu ou étoffe a été brodé par elle ;*
- *Tout ce qui est en bois a été brodé par lui.*

Sur la table, à gauche, l'album de photos comporte une couverture de bois ornée de motifs gravés ; la balalaïka et le banjo sont les œuvres de M. Kurok qui nous dit avoir façonné — là-bas en Ukraine — des violons et même une contrebasse. Les trois vases ont des formes diverses, mais ils sont tous aussi richement décorés ; placés sur des supports différents, deux œufs de bois sont parés comme si c'était Pâques !

Des plats, des œufs, un vase et des coffrets à bijoux sont rangés sur le meuble fabriqué également par M. Kurok. Lorsqu'il nous dit avoir façonné entièrement les coffrets, il faut comprendre que les charnières, la serrure, la clef, tout est vraiment son œuvre !

Sur le mur, les cadres sont d'une solidité à défier les... siècles ; ils sont brodés de motifs semblables à ceux qui figurent sur la croix et aussi sur le bâton en forme de hache que portent les scouts ukrainiens dont fit partie le jeune Ivan Kurok. РІК VIII, «ЕКРАН» Ч. 33-34, КВІТЕНЬ-СЕРПЕНЬ 1967

Avec M. FISCHER devant le locotracteur sans roues de l'école des machinistes et accrocheurs, pour la réalisation duquel ils ont travaillé en commun.

ГУРТOK „ЧЕРЕМОШ” ПРИ СУМА В МІННЕАПОЛІС

Перший зправа в цивільному одязі І. Вакіряк — адміністратор, другий О. Левицький — диригент мандолінової оркестри, третій — П. Ванас — голова СУМА. Зправа — в цивільному одязі стоять: перший був. керівник танц. групи п. Петро Коро-

левич, друга пані Е. Карп'як, третій інж. Е. Карп'як — керівник музичного ансамблю. В останньому ряді на горі стоїть третій з хлопців теперішній керівник танц. гуртка Мирон Дудинський.

ВЕЧІР УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ПІСНІ - МУЗИКИ - ТАНЦЮ

В неділю 3 вересня був у місті Вінніпегу гостинний виступ танцювального гуртка „Черемош” та мандолінової оркестри Юного СУМА з Міннеаполісу, ЗДА. Це був прекрасний, на високому мистецькому рівні Концерт української народної пісні, музики і танцю. Виступало 25 дівчат і 24 хлопців. Простора зала новог Інституту „Просвіти” була переповнена. Тригодинна програма пройшла з найкращим успіхом. Програма складалася з трьох головних частин: Гуцульська, Мандолінова і Народна. Прекрасні гуцульські костюми перенесли нас у гори Карпати, де ми любувалися: Спомином з гір, верховиною, арканом, гуцулкою, коломийкою і співом: „Чого ж вода каламутна” у виконанні квінтету: І.

Вакіряк, С. Ковальчук, О. Муха, Л. Никифорок і М. Свінцицька. В другій частині був гарний концерт мандолінової оркестри під керуванням дуже здібного і талановитого диригента Олега Левицького. В третій частині програми виступав дівочий хор під керуванням вправленого диригента інж. Євгена Карп'яка. Був гарний сольоспів Стефанії Ковальчук, дует: подільський козачок Віри Мандибурі і Зеня Вдовичина, сценка з п'єси „Хмара” у виконанні: С. Ковальчук, Л. Никифорок і О. Муха. Дальше гарно були виконані: Хоровід, віз, женці, гопак-метелик, катерина, коломийка, запорожський герць і кінцева підгірська коломийка.

До танців пригравала оркестра в складі: інж. Є. Карп'як,

О. Абрамчук, Б. Лісович, В. Муха. Фортепіяновий супровід: Олена Карп'як і Христина Ленчук. Керівником танцювального гуртка є Мирон Дудинський, а інструкторами є: І. Михайльонка, Л. Свінцицька, Л. Никифорок, О. Муха і І. Вакіряк, музичний керівник танців: інж. Є. Карп'як, музичний керівник мандолінової оркестри Олег Левицький. Головою СУМА є Мирон Крамарчук, а адміністратором Іван Вакіряк. Конферансіє була Маруся Свінцицька.

Публічну подяку гостям з Міннеаполісу зложив Михайло Баняс, голова Осередку СУМ у Вінніпегу.

Після концерту відбулося чайне прийняття в честь гостей, яке приготували пані з

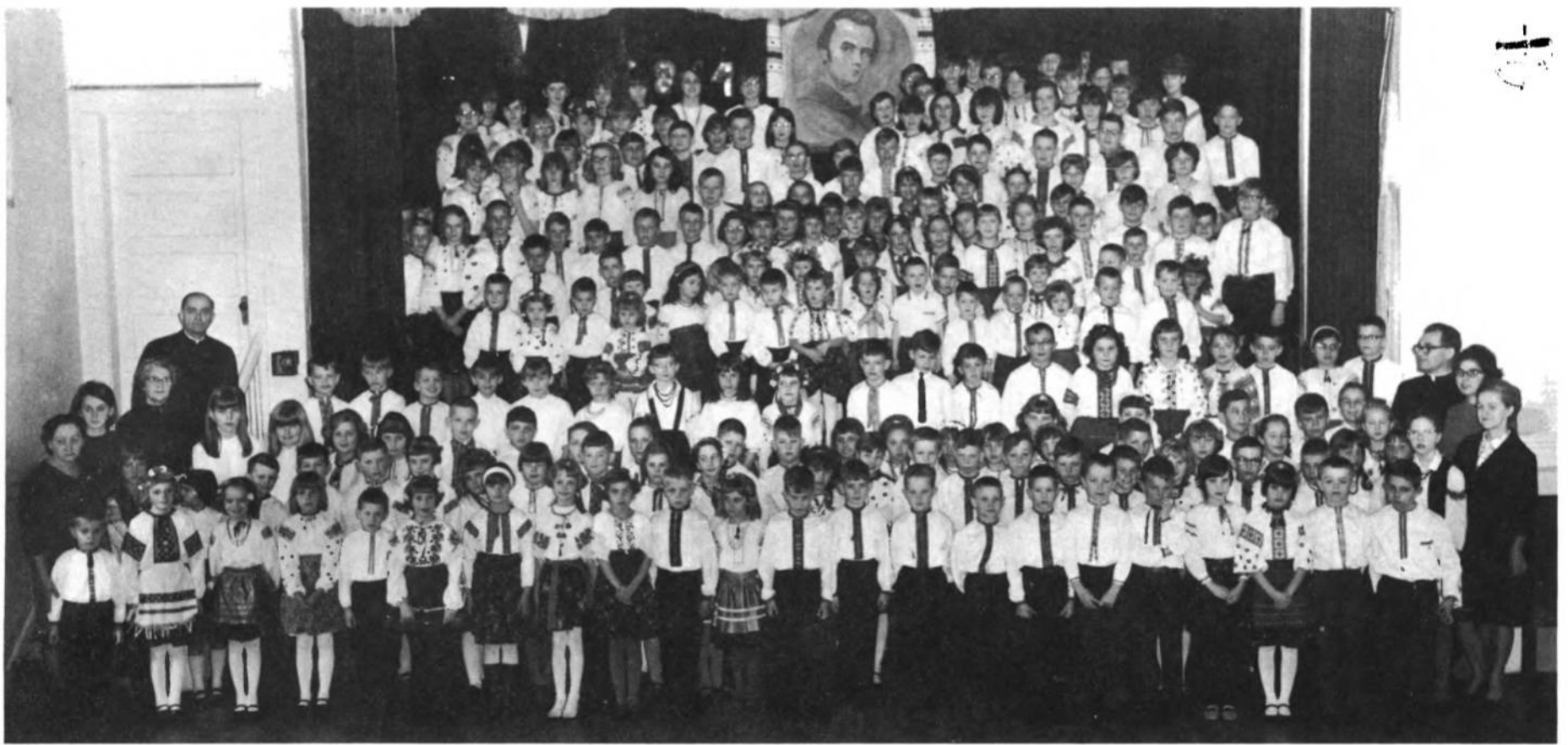
ОЖ ЛВУ. Програмою на чайному прийнятті провів Мирослав Співак. В імені ОУВФ дякував гостям з Міннеаполісу о. ред. Семен Іжик,

В імені СУМА з Міннеаполісу промовляв п. Мандибур, який дякував вінніпегцям за гостинне дводенне прийняття.

Вкінці промовляв ще Михайло Баняс, який подав до відома, що СУМ буде мати свій хор у Вінніпегу під керуванням диригента Юрія Гнатюка та, що йде посиленна праця і підготовка до відкриття Інституту „Просвіти”, якого довершить Митрополит Кир Максим у неділю 10 грудня ц. р.

**МІННЕАПОЛІС ПОПИСАВ
— СЯ У ВІННІПЕГУ**

Різня школи і дитячий садочок парафії св. Юрія з учителями (з лівого боку): п-і О. Аронець, п-а К. Аронець, п-і С. Климкович і о. В. Тарнавський; з правого боку: п-і С. Тарнавська, п-а А. Шапан і о. Е. Камінський. Фотостудія: «Альберта»

Вісті з Едмонтона

Діти парафії св. Юрія вшановують пам'ять Шевченка

(і. ш.) «Страшно впасти у кайдани, / Умирати в неволі, / А ще гірше — спати, спати. / І спати на волі...» Цими словами Шевченка о. Володимир Тарнавський, парох церкви св. Юрія, відкрив дитячий концерт на пошану пам'яті Кобзаря України.

Концерт — перший щорічний шевченкізський концерт в Едмонтоні — відбувся 11 березня в УНДомі. Його виконали діти рідної школи і дитячого садка парафії

св. Юрія. Численна публіка, головню батьки, заповнили залу, а сцена була замала для дітей. Декілька рядів дітей стояли внизу перед сценою.

Всі діти, в українських народних одягах, рясніли, мов квіти, та милували око й душу. Любо було дивитися і слухати солов'їної української мови, що плила з невинних дитячих уст.

Концерт складався з пісень, деклямацій і розповідей про Шевченка. Одна дитина за другою розказували про життєвий шлях і творчість найбільшого сина України. Програма почалась виступом найменших із «садка», що під проводом своєї виховниці п-і С. Тарнавської щирою дитячою і справді чистою українською мовою склали поклін Тарасові.

Потім був дуже вдалий виступ рідношкільної дівчини під проводом учительок п-і С. Климкович і п-і О. Аронець.

Я дивився і слухав з подивом до великої праці вчительок. У мене є діти, і добре

знаю, що нелегко навчати дітей. А тут не декілька дітей, а сотні, між ними деякі зовсім маленькі. Вдержати їх усіх годину на сцені в найкращому порядку — це доказ дисципліни і вмілого підходу до дітей.

На концерті було багато віршів Шевченка і про Шевченка. Малі декляматори говорили доброю українською мовою: плавно і сміливо. Де-хто з них вивчив досить довгі вірші чи уривки з поем Шевченка; в деякого помітний декляматорський хист.

Головне ось що: дитячий концерт залишив не тільки гарне враження, а й наочно показав старшим глядачам велике значення української рідної школи: ця школа може зберегти і справді зберігає й утверджує душу української дитини. Якщо ми щиро турбуємося нашим майбутнім в Канаді, себто нашою молоддю, то дбаймо, щоб були в нас цілоденні українські школи, а в тих школах — належна програма і рівень навчання.

23 of стор.

Після того починається різьба: ножиками, клинками, долотами, що їх обробляє та виточує сам Курок. Працюючи ними п. Курок вирізує мотиви, які сам вибрав і накреслив на прикрашуваному предметі. Ви різьблені поля він пізніше забарвлює двома шарами гліцеринової фарби. Мотиви подібні одні до одних, але ніколи не є ті самі. За кожним разом п. Курок виконує оригінальний твір. Скільки можливостей із простими візерунками!

Треба все таки довго шукати, щоб знайти когось, хто міг би конкурувати з нашим мистцем".

Під великою фотографією, на якій бачимо п. Івана Курока з його дружиною Марійкою за столом, застеленим вишивками і заложеними різьбленими предметами, поміщено підпис, в яко-

му сказано, що все вишиває пані Курок, а все різьблене роботою пана Курока. Сказано також, що п. Курок сам виробляв в Україні скрипки а навіть виробив один контрабас. Як зразки його роботи стоять на столі і шафці різьблені тарілки, вази, аль-

боми, касетки а навіть дерев'яні писанки. На стіні висять картини в різьблених рамах і різьблений хрест та топірці. Про топірці сказано у підписі, що вони мають форму, уживану українськими пластунами (скавтами), до яких колись належав Іван Курок.

Українська Мала Енциклопедія

БУЕНОС АЙРЕС. — Тут вийшла з друку остання — XVI — книжка Української малої енциклопедії проф. Євгена Онацького, і цим завершений цей непересічної ваги твір — вислід звиш 50 років праці теж непересічної міри й багатогранних знань українського науковця.

Останній зошит охоплює сторінки 1973-2147 з буквами Ушк- до кінця абетки, з Післясловом автора. Книга великого, майже журнального формату.

Із закінченням Малої української енциклопедії українська культура збагатилась унікальним енциклопедичним твором одного автора в такому великому розмірі, що майже небувало в культурному світі.

Проф. Євген Онацький

1967

1977

АБЪТУРІЄНТИ ВИЩОГО КУРСУ ШКОЛИ ТВА „УКРАЇНСЬКА УЧИТЕЛЬСЬКА ГРОМАДА” В ЧІКАГО

Міс-Е. ДАНИШИН

ПРОФ. К. Т. ЛИСИЦЬКИЙ

ДИР. А. АНТОНОВИЧ

О. ШАМБ. П. ЛЕСЬКІВ

ІНСП. І. ВІЛУОУС
ПРЕДСІДНИК

ПРОФ. Е. МАТЛОВА
ОПІКУНКА КЛАСИ

Л. ОКРУХ

Т. РИХТИЦЬКА

М. ОГАРЕНКО

С. ЛЮШНЯК

ПРОФ. Л. КОДЕЛЬСЬКА

М. ОЛЕНИЧ

А. БАРАБОЛЯК

О. МОСЯК

А. РІПЕЦЬКИЙ

О. СОРОКА

В. БОЙЧУК

І. САЙКЕВИЧ

Міср. М. ГУБЧАК

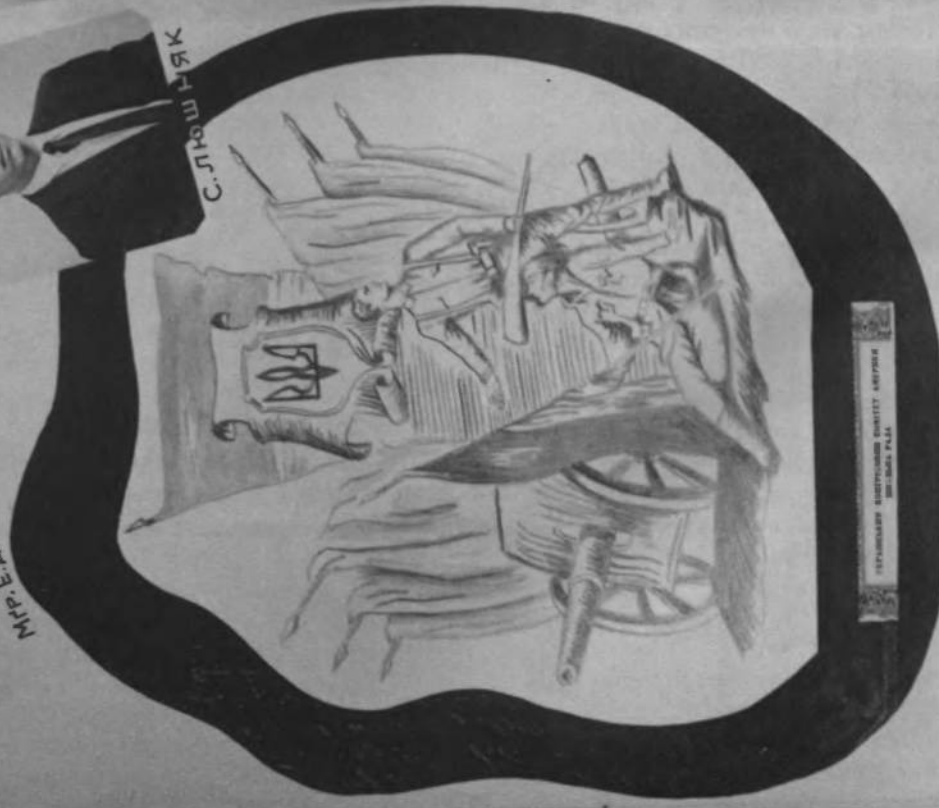

М. ДРОЗД

Ф. МРИЩУК

DARC

ПЕРЕКЛАД
УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ
ІЗ АНГЛІЙСЬКОЇ
МОВИ
1967

КІНЦЕВИЙ ІСПИТ ЗРІЛОСТІ

Добавляй з черги іспит зрілості (матура) після закінчення одинадцятирічної науки відбувся 20 і 27 травня ц.р. Перед іспитовою комісією, до якої належали: інсп. І. Білоус (председник), проф. К. Тучапський, дир. А. Антонович, викладачі: проф. Е. Матлова, проф. П. Кодельська, mgr. Е. Дачинин, mgr. М. Губчак, — стануло 12 кандидатів (одна абітурієнтка через хвилюву недугу не могла прийти на іспит). З визначним успіхом складо іспит 5 абітурієнтів, з дуже добрим — 4, з добрим — 2, з достатнім — 1. Прізвища цюгорічних абітурієнтів (поазбучно): О. Бараболяк, В. Бойчук, М. Дрозд, С. Люшняк, О. Мосик, А. Мришук, М. Оларенко, М. Оленяч, А. Рівецький, Т. Рихтицька, І. Сайкевич, О. Сорєка.

ПРАЩАЛЬНИЙ ВЕЧІР АБСОЛЬВЕНТІВ

Потращались вони із своєю школою 10 червня ц.р. під час „Пращального Вечора“, на яким, крім батьків, гостей, молоді був присутнім о. др. Патріко (ЧСВР, Рим).

Вечір розпочав молитвою о. монс. П. Леськів, а програму вечора виконувало: трагедійне „Гавдеамус ігітур“, реферат А. Рівецького про значення УСС-ів (у 50-ліття відновлення Збройних Сил України), лекція Т. Рихтицької „Яка краса — відродження країни“ (в супроводі гітари — В. Бойчук), кілька стрілецьких пісень у виконанні цілої класи, фортепіяновий рециталь — І. Сайкевич та А. Мришук, повстанські пісні у виконанні тріо (А. Мришук, М. Огаренко і О. Сорєка) і прашальне слово — М. Огаренко (війта класи). Від других клас Вишого Курсу попрощали старших товаришів — О. Хіч і Р. Бігун. З палким, високо-патріотичним словом звернулася до цюгорічних абсольтентів проф. Е. Матлова, як опікунка класи. З черги проф. А. Антонович влучив абсольтентам дивом і копії табля, представляючи ївбульні успіхи кожного з них та попрашав від школи українознавства. Пані Н. Іванів, від імени „Золотого Хреста“ передала книжкові нагороди абсольтентам — І. Сайкевич і М. Дрозд. Від парохії попрашав абсольтентів о. парох П. Леськів, від СУМА — інж. С. Голяш, а від батьків промовляв д-р В. Сайкевич.

По цій традиційній і вродистій церемонії молоді весело забавлялася на своїй прашальній забаві, яку допоміг їм зорганізувати окремий батьківський комітет матуристів.

М. Губчак

Пан-Американські Ігрища у Вінніпегу

З нагоди 100-ліття Канади влаштовано в ній дві великі імпрези на велику світову мірау: Всесвітню Міжнародну Виставу — ЕКСПО в Монреалі і Пан-Американські Ігрища у Вінніпегу.

Про велич і розмах Світової Вистави в Монреалі та мільйони її відвідувачів з цілого світу — ми вже нераз згадували.

Зате про Пан-Американські Ігрища мало досі на сторінках преси, особливо етнічної, згадувалось. В тіні гомосної ЕКСПО '67 ці Ігрища незмов, згубились і забулись серед мільйонів народних мас.

А однак Пан-Американські Ігрища викликали велику увагу всього Американського континенту, а Вінніпег — столиця Канадійських Українців — в часі двох тижнів — від 23-го липня до 6-го серпня ц.р. став спортивним

центром цілої Америки та звернув на себе увагу спортовців цілого світу.

На ці Пан-Американські Ігрища — 29 народів Північної і Південної Америки вислали майже 2,500 своїх найкращих спортовців для шляхетного змагу за першість фізичної справности.

Два тижні спортових змагань найкращих змагунів в днях від 23-го до 6-го серпня здобули Вінніпегові і його мешканцям славу дубителів спорту. Особливо велике враження зробила на всіх постова змагунів в часі відкриття Ігрищ, коли то вони витримали через три години нечувану зливу і вистояли на ній без ніякого захисту перед нею. Може й то було причиною, що в часі двотижневих Ігрищ пів мільйона мешканців Вінніпегу купило більш одного мільйона карт

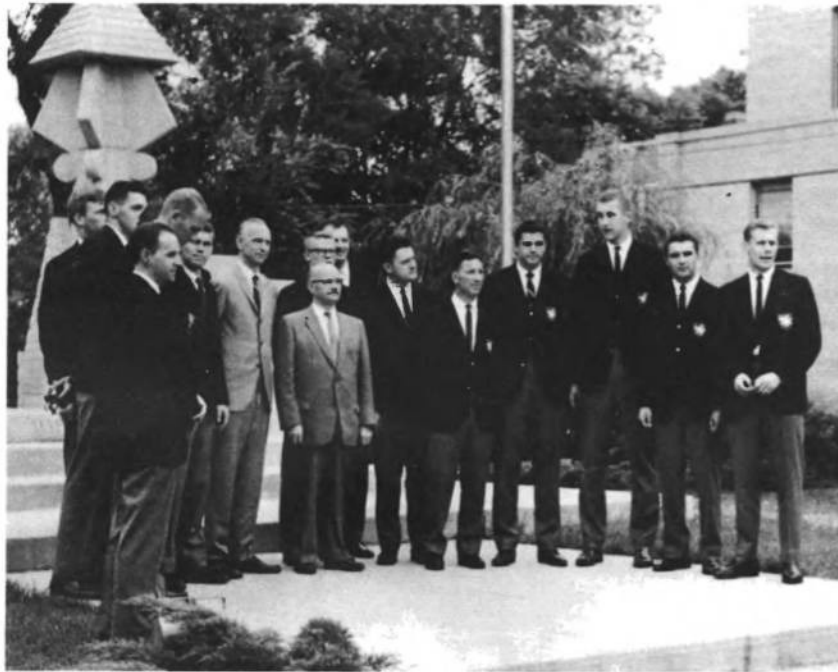
на 28-й стор.

У поневоленій Україні

Перемогли кияни — виграла... Москва

Ще 13-15 травня у Франції, в містечку Круа біля Рубе, відбулись Міжнародні футбольні змагання молоді з 12 міст Європи, у яких взяла участь і молодецька українська команда — з київської дружини футболістів „Динамо“. Як повідомило „Українське Слово“ з 4 червня, „помимо всіх прогноз фахової преси, яка приписувала перемогу мадярам (Будапешт), англійцям (Лідс), еспанцям (Валенція), чи французам (Сошо), кияни перемогли еспанців вислідом 1:0 і французів (Со-

шо) 1:0, здобувши перше місце. Остаточна класифікація така: Київ, Сошо, Будапешт, Лідс, Валенція, Андерлехт (Брюссель), Амстердам, Нант, Ліль, Рим, Круа, Варшава“. Той же тижневик зазначає, що хоча у французькій пресі було повно похвал на адресу киян за успішну гру, всюди їх називано у французьких виданнях „росіянами“, а „дехто з українців — емігрантів пробував говорити до них по-російському, хоч вони звертались до українців по-українському“.

ЛИТОВСЬКІ КОШВАКІ з Генеральним Консулом Литви з д-р П. Даужвардісом (в середині, в окулярах) у литовському юнацькому центрі в Чикаго коло пам'ятника поляглим за незалежність Литви. Це фото зроблено перед від'їздом команди на турне до Австралії 1966 р.

ЛИТОВСЬКА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ кошівкарів (баскетболістів) здобула в 1937 р. чемпіонат (містечтво) Європи а в 1938 р. ще раз його поновила і утримала. В 1947 р. литовська збірна з таборів ДП виступала у Франції з великим успіхом. В 1965 р. литовська репрезентація УСА їздила на турне до Південної Америки, а в 1966 — до Австралії. В липні 1968 р. цей литовський тим Америки відїжджає в турне до Н. Зеландії, Австралії, на Філіппіни, до Японії, Півд. Корєї, Півд. В'єтнаму, на Формозу, до Тайланду, С'яму, Італії, Греції, Франції. Закінчить турне в Лондоні. Разом розіграє 34 змагання. Тим складається з 12 змагунів у віці 20-24 літ. Тренує їх тренер Б. репрезентації Литви п. Грабаускас. Поїздка і змагання з поодинокими народами буде коштувати 46.500 дол., яку допомагає фінансово американський литовець з Мішиген стейту Йозас Баучнас.

ЗОЛОТО

Київські юніори-динамівці на вулиці Круа.

ЮНІОРІВ

Stephen Juba
Mayor of Winnipeg

PAN AMERICAN GAMES.

вступу на змагання.

Досягнення змагунів були для всіх милою несподіванкою. **З'єднані Стейти Америки** здобули 120 золотих медалів, 63 срібних і 44 бронзових та заняли перше місце в Пан-Американських Ігрищах. Друге місце заняла **Канада** з 12 золотими, 37 срібними і 43 бронзовими медалями; третє **Бразилія** — 7 золотих, 10 срібних і 5 бронзових; четверте **Аргентина** — 9 золотих, 14 срібних, 11 бронзових; п'яте **Куба** — 8, 14, 23; шосте **Мехіко** — 5, 14, 24; сьоме **Тринідад-Тобого** — 2, 2, 3; восьме **Венецуеля** — 1, 4, 5; дев'яте **Колумбія** — 1, 2, 5; десяте **Пуерто Ріко** — 1, 1, 4; одинадцять **Чиле** — 1, 1, 3.

Як бачимо, мистецькі досягнення у всіх ділянках спорту назагал відповідають повністю спортивній силі країв, учасників Ігрищ. Велику несподіванку зробила хіба Канада, яка відносно вийшла найкраще, бо здобула 12 золотих медалів, а що до срібних і бронзових, то вмістилася не дуже позаду ЗСА.

В часі урочистого закриття Ігрищ в виголошених промовах підкреслено, що мрія посадника Вінніпегу, — не зважаючи на різномодні пе-

репони і скептичні голоси — здійснилась і Вінніпег та його український посадник Степан Дзюба, як це стверджують загально всі часописи, показали цілому світові, що в Канаді є місце для всіх і що там всіх щиро привітають без різниці на їх походження. „Вінніпег зробився на два тижні осередком цього світу, а з ним і його український посадник Степан Дзюба” — пишуть з нетаєною радістю „Наше Глази” — „незалежний чехословацький тижневик” з Торонто.

Крім здобутої слави Вінніпег збагатився з цієї нагоди новими великими і наймодернішими спортивними майданами, плавальними та іншими спорудами.

Для нас теж дуже радісне явище, що на цих Пан-Американських Ігрищах виступали й змагуни-Українці, про що свідчить факт, що **перше місце у важкій конкуренції** — в Маратонському бігу і **золоту медалью** для Канади здобув Українець, молодий інженер, уродженець Ошави, Ont., **Андрій Бойчук**, одинокий з канадійських бігунів, встановлюючи новий рекорд — 2 години 2:02.4 хвилини.

(Опх)

ЛИТОВЦІ — КОШІВКАРИ АМЕРИКИ (Чикаго), перед від'їздом на турне до Австралії 1966 р. Зліва навколішках: Пр. Чекаускас, А. Мотеюнас, А. Варнас — капітан, В. Базенас, Модеставічюс. Стоять зліва: ВАЛЬДАС АДАМ-

КАВІЧЮС — організатор турне-поїздки, Л. Ясевичюс, В. Седліскас, Е. Сломчинскас, Е. Шіліскас, А. Янкаускас, А. Адзіма, Вітаутас Грібаускас — тренер команди.